ROZSUDOK VŠEOBECNÉHO SÚDU (druhá komora)

z 22. marca 2011*

Vo veci T-419/03,

Altstoff Recycling Austria AG, predtým Altstoff Recycling Austria AG a ARGEV Verpackungsverwertungs-Gesellschaft mbH, so sídlom vo Viedni (Rakúsko), v zastúpení: H. Wollmann, advokát,

žalobca,

proti

Európskej komisii, v zastúpení: pôvodne W. Mölls, neskôr W. Mölls a H. Gading a napokon W. Mölls a R. Sauer, splnomocnení zástupcovia,

žalovanej,

* Jazyk konania: nemčina.

ktorú v konaní podporujú:

EVA Erfassen und Verwerten von Altstoffen GmbH, so sídlom vo Viedni, v zastúpení: A. Reidlinger a I. Hartung, advokáti,

a

Bundeskammer für Arbeiter und Angestellte, so sídlom vo Viedni, v zastúpení: K. Wessely, advokát,

vedľajší účastníci konania,

ktorej predmetom je návrh na zrušenie článkov 2 a 3 rozhodnutia Komisie 2004/208/ES zo 16. októbra 2003 týkajúceho sa konania o uplatnení článku 81 ES a článku 53 Dohody EHP (veci COMP D3/35470 – ARA a COMP D3/35473 – ARGEV, ARO) [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. EÚ L 75, 2004, s. 59),

VŠEOBECNÝ SÚD (druhá komora),

v zložení: predsedníčka komory I. Pelikánová, sudcovia K. Jürimäe a S. Soldevila Fragoso (spravodajca),

tajomník: K. Andová,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 15. júna 2010,

vyhlásil tento

Rozsudok

Okolnosti predchádzajúce sporu

1 Altstoff Recycling Austria AG (ďalej len „ARA“) je súkromná akciová spoločnosť, ktorá bola založená v roku 1993 a ktorej vlastníkom a jediným akcionárom je Altstoff Recycling Austria Verein (ďalej len „skupina ARA“). Skupina ARA združuje podniky z odvetvia obalov, balenia a fľaškovania, ako aj obchodu.

2 ARA spravuje v Rakúsku na národnej úrovni systém zberu a zhodnotenia obalov. V rozhodnom čase v rámci tohto systému uzavrela s hospodársky nezávislými podnikmi odvetvového recyklovania (ďalej len „ERS“) zmluvy o spracovaní odpadu, ktorými na ne previedla organizáciu zberu, triedenia, prepravy a zhodnotenia obalov. Každý ERS mal pôsobnosť pre dané kategórie obalových materiálov. ERS ďalej uzavreli zmluvy o poskytovaní služieb s regionálnymi partnermi, to znamená s podnikmi alebo miestnymi orgánmi, ktoré konkrétne zabezpečovali zber, triedenie, prepravu a zhodnotenie obalov (ďalej len „dohody o partnerstve“). ARA a ERS spoločne predstavujú „systém ARA“.

3 Systém ARA v rozhodnom čase zahŕňal osem ERS, a to ARGEV Verpackungsverwertungs-Gesellschaft mbH (ďalej len „ARGEV“), ktorý bol zodpovedný za zber, triedenie a recyklovanie kovových obalov (železné kovy, hliník) a ľahkých obalov (drevo, keramika, plasty, zlúčeniny, textil); Österreichischer Kunststoff Kreislauf AG (ďalej len „ÖKK“), ktorý bol zodpovedný za zhodnotenie plastových a textilných obalov; Aluminium-Recycling GmbH (ďalej len „Alurec“), ktorý bol zodpovedný za zhodnotenie hliníkových obalov zozbieraných podnikom ARGEV; Arbeitsgemeinschaft Verbundmaterialien GmbH, ktorý bol zodpovedný za zhodnotenie obalov zo zlúčenín, s výnimkou kombinovaných kartónov na nápoje; Verein für Holzpackmittel (ďalej len „VHP“), ktorý bol zodpovedný za zhodnotenie drevených obalov a sčasti aj za ich zber; Ferropack Recycling GmbH (ďalej len „Ferropack“), ktorý bol zodpovedný za zhodnotenie obalov zo železných kovov zozbieraných podnikom ARGEV; Altpapier-Recycling-Organisationsgesellschaft mbH (ďalej len „ARO“), ktorý bol zodpovedný za zber a zhodnotenie obalov z papiera, kartónu a zvlneného kartónu, a nakoniec Austria Glas Recycling GmbH (ďalej len „AGR“), ktorý bol zodpovedný za zber a zhodnotenie obalov zo skla. Dňa 14. septembra 2009 ARA ovládla ARGEV, ako aj ostatné ERS systému ARA s výnimkou podniku AGR.

4 V čase rozhodujúcich skutočností ARGEV spravoval tri systémy zberu, jeden pre ľahké obaly z domácností, jeden pre kovové obaly z domácností a jeden pre ľahké a kovové obaly z priemyslu. Spoločníkmi podniku ARGEV boli v čase rozhodujúcich skutočností ARA s účasťou 11 % a skupina ARGEV, ktorá zahŕňala stovku členov vrátane výrobcov a dovozcov, spoločností z odvetvia obchodu, spoločností z odvetvia obalov a podnikov zberu a zhodnotenia odpadov.

5 ARA ponúka svoje služby všetkým rakúskym a zahraničným podnikom, ktorých sa priamo dotýka Verordnung über die Vermeidung und Verwertung von Verpackungsabfällen und bestimmten Warenresten und die Einrichtung von Sammel- und Verwertungssystemen (dekrét rakúskeho ministra životného prostredia, mládeže a rodiny o prevencii a zhodnotení odpadov z obalov a niektorých rezíduí výrobkov a o zavedení systému zberu a zhodnotenia) (BGBl., 648/1996), ktorý nadobudol účinnosť

1. decembra 1996 (ďalej len „dekrét“). Dekrét je založený na Abfallwirtschaftsgesetz (rakúsky zákon o nakladaní s odpadmi) (BGBl., 434/1996) v znení neskorších predpisov (BGBl., 102/2002) (ďalej len „zákon“) a preberá smernicu Európskeho parlamentu a Rady 94/62/ES z 20. decembra 1994 o obaloch a odpadoch z obalov (Ú. v. ES L 365, s. 10; Mim. vyd. 13/013, s. 349). V postavení mandatára ARA vykonáva aj práva subjektov s licenciou vo vzťahu k ERS.

6 Dňa 24. marca 1994 podala Bundeskammer für Arbeiter und Angestellte (Federálna komora pracovníkov a zamestnancov, ďalej len „BAA“) sťažnosť proti systému ARA na Dozorný úrad Európskeho združenia voľného obchodu (ďalej len „Úrad EZVO“). Táto sťažnosť bola neskôr postúpená Európskej komisii.

7 Dňa 30. júna 1994 ARA a ARGEV oznámili niektoré dohody Úradu EZVO s cieľom získať negatívny atest alebo prípadne rozhodnutie o skupinovej výnimke. Listom z 21. marca 1995 bola právomoc preskúmať oznámené dohody prevedená na Komisiu.

8 Dňa 8. mája 1996 predložili FRS Folien-Rücknahme-Service GmbH & Co. KG a Raiffeisen Umweltgesellschaft mbH Komisii sťažnosť vo veci návrhu založenia spoločného podniku s cieľom zaviesť systém zberu a zhodnotenia obalov. Sťažovatelia však od tejto sťažnosti upustili.

9 Listom z 28. augusta 2001 ARA oznámila Komisii nové dohody a okrem toho navrhla spoločne s ARGEV spojenie ich konaní o oznámení s cieľom dosiahnuť negatívny atest alebo prípadne rozhodnutie o výnimke v súlade s článkom 81 ods. 3 ES. ARO súčasne požiadal o vstup do konania ako oznamujúca strana. Toto konanie sa týkalo všetkých dohôd, na ktorých spočíva systém ARA, to znamená:

— dohody o skládkach a licenciách uzavreté medzi ARA a podnikmi podliehajúcimi dekrétu (bez sadzobníka),

— zmluva o správe uzavretá medzi ARA a ARGEV ako vzor zmlúv o správe uzavretých medzi ARA a ostatnými ERS (Arbeitsgemeinschaft Verbundmaterialien GmbH, ARO, AGR, Alurec, VHP, Ferropack a ÖKK),

— zmluvy o správe a spolupráci uzavreté medzi podnikmi ARGEV a ÖKK a medzi podnikmi ARGEV a Alurec ako vzory zmlúv uzavretých medzi podnikmi ARGEV a ÖKK, Alurec, Ferropack a VHP,

— zmluvy uzavreté podnikmi ARGEV a ARO s ich príslušnými regionálnymi partnermi.

10 Listami z 19. februára 1996 a 22. marca 2002 BAA podala Komisii pripomienky týkajúce sa systému ARA, odkazujúc na sťažnosť, ktorú v tejto súvislosti podala 24. marca 1994 na Úrad EZVO. Okrem toho listom z 27. apríla 2000 EVA Erfassen und

Verwerten von Altstoffen GmbH (ďalej len „EVA“) podal sťažnosť proti spoločnostiam systému ARA, ktorá prevzala a doplnila pôvodnú sťažnosť podanú 8. mája 1996 zo strany podnikov FRS Folien-Rücknahme-Service a Raiffeisen Umweltgesellschaft.

11 Dňa 24. júla 2002 Komisia prijala rozhodnutie o začatí konania v tejto veci.

12 Komisia svojím oznámením z 19. októbra 2002 (Ú. v. ES C 252, s. 2) dala dotknutým tretím osobám príležitosť oboznámiť ju s ich názorom v súlade s článkom 19 ods. 3 nariadenia Rady č. 17 zo 6. februára 1962, Prvého nariadenia implementujúceho články [81 ES] a [82 ES] (Ú. v. ES 1962, 13, s. 204; Mim. vyd. 08/001, s. 3) v znení zmien a doplnení.

13 V nadväznosti na poznámky formulované Komisiou v tomto oznámení ARA a ARGEV oznámili štyri záväzky, medzi ktorými treba spomenúť tieto:

— záväzok č. 1: od 29. novembra 2000 ARGEV a ARO upustia od uplatňovania doložiek o prednostnom zaobchádzaní dohodnutých s podnikmi zberu,

— záväzok č. 3: ARGEV nebude brániť regionálnym partnerom pracovať s konkurentmi systému ARA ani uzavierať a uskutočňovať s nimi zmluvy týkajúce sa spoločného použitia kontajnerov alebo iných zariadení určených na zber a/alebo na triedenie použitých obalov z domácností; tento záväzok však neobmedzuje právo

podniku ARGEV presadiť svoje zmluvné možnosti organizácie pre systém zberu a zhodnotenia použitý spoločne a prijať všetky opatrenia, ktoré sú nevyhnutné na to, aby mohol splniť povinnosti, ktoré mu vyplývajú zo zákona a rozhodnutia o schválení,

— záväzok č. 4: ARGEV a ARO odstúpia od svojich zmlúv s regionálnymi partnermi po uplynutí zmluvného obdobia troch rokov, ak účastníci konania na základe spoločnej dohody nerozhodli o predĺžení platnosti zmluvy o maximálne dva roky; najneskôr po uplynutí zmluvného obdobia piatich rokov ARGEV a ARO pridelia nové zmluvy o službách prostredníctvom vyhlásenia transparentného a objektívneho výberového konania (obchodná verejná súťaž rôzneho druhu, žiadosti o účasť, atď.).

14 Dňa 16. októbra 2003 Komisia prijala rozhodnutie 2004/208/ES týkajúce sa konania o uplatnení článku 81 ES a článku 53 Dohody EHP (Veci COMP D3/35470 – ARA a COMP D3/35473 – ARGEV, ARO) [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. EÚ L 75, 2004, s. 59, ďalej len „napadnuté rozhodnutie“).

15 V rámci uplatnenia článku 81 ods. 1 ES boli v napadnutom rozhodnutí identifikované rôzne dotknuté trhy. Predovšetkým trh, na ktorom pôsobia systémy zberu a individuálne systémy spätného odberu a zhodnotenia, je označený ako „trh so systémami“. Systémy zberu sledujú podniky podliehajúce povinnostiam uloženým dekrétom na účely ich oslobodenia od týchto povinností, a to zavedením spoločnej služby spätného odberu a zhodnotenia. Individuálne systémy organizujú osobitné služby spätného odberu a zhodnotenia pre každý z podnikov, ktoré nechcú pristúpiť k zavedeným systémom zberu. Vzhľadom na povinnosti uložené dekrétom je dotknutý trh obmedzený na odpady z obalov.

16 V napadnutom rozhodnutí sa uvádza, že ak služby nie sú funkčne zameniteľné, treba v rámci trhu so systémami rozlišovať medzi trhom so systémami zneškodňovania obalov z domácností a trhom s obalmi z veľkých podnikov a z priemyslu.

17 Ďalej, vzhľadom na to, že samotné ERS nemajú za úlohu zneškodňovať použité obaly, napadnuté rozhodnutie berie do úvahy existenciu druhej úrovne trhov, trhov zberu a triedenia použitých obalov, na ktorých ERS vystupujú ako žiadatelia o služby zberu a triedenia a podniky, ako aj miestne orgány ako poskytovatelia týchto služieb. Ak dotknuté služby nie sú funkčne zameniteľné, rozlišuje sa v závislosti od miesta vzniku odpadov medzi na jednej strane trhom zberu a triedenia použitých obalov z domácností a na druhej strane trhom použitých obalov z priemyslu. Rovnako v odvetví obalov z domácností s prihliadnutím na osobitosti niektorých materiálov možno rozlišovať tri trhy, a to trh zberu starého papiera, trh zberu použitého skla a trh zberu a triedenia ľahkých obalov.

18 Nakoniec sa v napadnutom rozhodnutí rozlišuje medzi trhmi zberu a triedenia a trhmi služieb zhodnotenia zozbieraných materiálov a druhotných surovín, keďže organizácia a zhodnotenie zozbieraných materiálov a ponuka druhotných surovín sú rozdielne úrovne toho istého trhu výrobkov. V napadnutom rozhodnutí sa tiež uvádza, že existuje toľko trhov so službami zhodnotenia a druhotných surovín, koľko existuje kategórií materiálov. Okrem toho je spresnené, že pre tú istú kategóriu materiálov nemožno nijako rozlišovať medzi obalmi z domácností a priemyselnými obalmi.

19 Z geografického hľadiska, pokiaľ ide o trh so systémami a trh zberu a triedenia, územie Rakúska je územím, ktoré sa podľa napadnutého rozhodnutia berie do úvahy. Naopak, pokiaľ ide o trhy služieb zhodnotenia a druhotných surovín, je územím, na ktoré sa prihliada, Európsky hospodársky priestor (EHP).

20 Po definovaní dotknutých trhov Komisia preskúmala dohody o partnerstve a dospela k záveru, že spôsobovali citeľné obmedzenie hospodárskej súťaže v zmysle článku 81 ods. 1 ES na jednej strane na trhoch zberu a triedenia obalov z domácností s výnimkou zmluvy medzi podnikom ARO a miestnymi orgánmi a na druhej strane na trhoch zberu a triedenia priemyselných obalov. Toto obmedzenie vyplývalo z existencie doložky územnej výhradnosti v prospech každého regionálneho partnera podnikov ARGEV alebo ARO. Vzhľadom na dominantné postavenie podnikov ARGEV a ARO na trhu dopytu počas platnosti zmlúv bol totiž každému inému poskytovateľovi služieb zberu a triedenia odpadov z obalov z domácností a priemyselných obalov zamietnutý prístup na dôležité trhy alebo mu bol upretý nie nezanedbateľný odbyt.

21 Pokiaľ ide o obaly z domácností, podľa napadnutého rozhodnutia zistené obmedzenie bolo citeľné v zmysle článku 81 ods. 1 ES. Vzhľadom na to, že v čase rozhodujúcich skutočností bol ARGEV hlavným žiadateľom o služby zberu a triedenia, sieť zmlúv o službách, ktoré obsahovali doložku výhradnosti, vytvárala na celom geografickom trhu kumulatívny účinok uzavretia trhu pred vylúčenými podnikmi zberu a triedenia. Čo sa týka ponuky, dôvody vyplývajúce z územného rozdelenia a logistiky nevyhnutnej na spracovanie odpadov bránili zavedeniu druhej infraštruktúry zberu. Podľa napadnutého rozhodnutia tak bolo realistické domnievať sa, že každý systém zberu spôsobilý vstúpiť do hospodárskej súťaže so systémom ARA by musel pracovať s regionálnymi partnermi systému ARA, čo by robilo nepravdepodobnou akúkoľvek možnosť vstupu na trh pre vylúčené podniky zberu a triedenia. V dôsledku toho boli životaschopné odbytiská uzavreté na obdobie, ktoré mohlo dosiahnuť až päť rokov, teda maximálne trvanie zmlúv.

22 Pokiaľ ide o priemyselné obaly, v napadnutom rozhodnutí sa konštatuje, že v čase rozhodujúcich skutočností ARGEV a ARO neboli hlavnými žiadateľmi o služby zberu a triedenia. V tejto oblasti existovali iné systémy prítomné na trhu dopytu po službách spracovania odpadov a podniky zneškodňovania odpadov mohli tiež ponúknuť svoje služby veľkým pôvodcom odpadu. Podľa napadnutého rozhodnutia však konkurenčné systémy a veľkí pôvodcovia odpadu neboli z hľadiska hospodárskeho významu porovnateľní so systémom ARA a v tomto kontexte zistené obmedzenie zbavilo vylúčené podniky počas platnosti dohôd nie zanedbateľných odbytísk, čiže malo citeľné účinky na hospodársku súťaž.

23 Podľa napadnutého rozhodnutia však bola doložka výhradnosti uvedená v zmluvách o službách potrebná na fungovanie a zavedenie infraštruktúr zberu a triedenia, ktoré vyžadovali značné investície zo strany regionálnych partnerov a umožnili priame vykonanie ustanovení o životnom prostredí. Rovnako zverenie celého zberu jedinému podniku v jednej zóne zberu počas maximálneho obdobia piatich rokov umožnilo účastníkom na jednej strane z dlhodobého hľadiska plánovať a organizovať poskytované plnenia a na druhej strane uskutočniť úspory z rozsahu a ponuky, čo spôsobovalo zvýšenie efektívnosti. Výhradnosť v prospech regionálnych partnerov tak prispievala k zlepšeniu výroby a k podpore technického alebo hospodárskeho pokroku a bola v prospech užívateľov, ktorí získali rovnomerný podiel na zisku, ktorý z toho vyplýval v zmysle článku 81 ods. 3 ES. Doložka výhradnosti v trvaní aspoň tri roky sa tiež ukázala ako nevyhnutná z ekonomických dôvodov, aby sa zabezpečilo trvalé a spoľahlivé poskytovanie služieb zberu a triedenie a aby sa zabezpečili investície, ktoré museli byť uskutočnené regionálnymi partnermi na účely vykonania dohôd o zbere a triedení.

24 Podľa napadnutého rozhodnutia zistené obmedzenie nebolo spôsobilé odstrániť hospodársku súťaž na dotknutých trhoch. Pokiaľ však ide o služby zberu a triedenia odpadov z domácností, Komisia poskytla spresnenia vysvetlené nižšie.

25 Pokiaľ ide v prvom rade o zber odpadov z domácností, v napadnutom rozhodnutí sa uznáva, že uzavretie nových zmlúv o službách prostredníctvom obchodnej verejnej súťaže najneskôr po piatich rokoch zabezpečí situáciu slobodnej hospodárskej súťaže na účely získania zón zberu. Konštatuje sa však, že v praxi nie je možné zaviesť druhú infraštruktúru zberu z domácností z dôvodu problémov súvisiacich s miestami, právnych problémov spojených s ochranou životného prostredia a krajiny a z dôvodu zvykov spotrebiteľov v oblasti zberu odpadov. Vzhľadom na túto osobitosť ponuky na dotknutom trhu sa Komisia domnievala, že kontajnery na použité obaly umiestnené v blízkosti domácností predstavovali okolnosť, pre ktorú je akákoľvek hospodárska súťaž nemožná.

26 Vzhľadom na vyššie uvedené Komisia dospela k záveru, že úplne voľný prístup k už existujúcim infraštruktúram zberu predstavoval nevyhnutnú podmienku na zintenzívnenie hospodárskej súťaže nielen, z hľadiska dopytu, v odvetví služieb zberu z domácností, ale tiež na vertikálnom trhu nad organizáciou spätného odberu a zhodnotenia použitých obalov uložených jednotlivcami. Podľa napadnutého rozhodnutia tak mohla existovať hospodárska súťaž z hľadiska dopytu v oblasti služieb zberu iba vtedy, ak by ARGEV nebránil regionálnym partnerom uzavrieť zmluvy týkajúce sa spoločného použitia kontajnerov s konkurentmi systému ARA.

27 V napadnutom rozhodnutí sa však konštatuje, že v záväzku č. 3 si ARGEV želal spojiť toto spoločné použitie s významnými obmedzeniami. Komisia teda považovala za nevyhnutné uložiť určité záväzky s cieľom zabezpečiť, aby podmienky umožňujúce priznať výnimku podľa článku 81 ods. 3 ES boli splnené. V prvom rade ARGEV nemohol brániť podnikom zberu uzavrieť a vykonávať s konkurentmi podnikov ARA a ARGEV zmluvy týkajúce sa spoločného použitia kontajnerov alebo iných zariadení zberu a triedenia použitých predajných obalov. V druhom rade s cieľom vyhnúť sa tomu, aby si ARGEV pridelil všetky zozbierané obaly a zabránil konkurentom dodržiavať predpísané úrovne, mohol vyžadovať dôkazy od regionálnych partnerov

iba pre množstvá obalov zodpovedajúce podielu držanému systémom ARA z celého množstva obalov zozbieraných na základe licencie rôznymi systémami zberu. Táto druhá povinnosť sa týkala všetkých podnikov, ktoré uzavreli dohodu o partnerstve na zber s podnikom ARGEV a uplatňovala sa v rozsahu, v akom konkurenčný systém žiadal o výhodu spoločného použitia v dotknutej zóne zberu a odo dňa, keď bol dotknutý systém schválený.

28 Pokiaľ ide v druhom rade o služby triedenia odpadov z domácností, v napadnutom rozhodnutí sa konštatuje, že triedenie odpadov v závislosti od použitých materiálov vyžadovalo zložité technické postupy, ako aj investície, ktoré mohli byť pre iné operácie triedenia využívané iba v obmedzenom množstve. Významné investície potrebné na zavedenie nových zariadení predstavovali pre konkurentov systému ARA nie zanedbateľnú prekážku ich vstupu na trh.

29 Hoci ARGEV vyhlásil, že podniky spracovania odpadov mohli slobodne sprístupniť zariadenia na triedenie konkurenčným systémom, Komisia sa domnievala, že v rámci záväzku č. 3 mal napriek tomu v úmysle zaviesť značné obmedzenia spoločného používania. Vzhľadom na význam slobodného prístupu k zariadeniam na triedenie na účely existencie hospodárskej súťaže teda Komisia považovala za potrebné podriadiť výnimku podľa článku 81 ods. 3 ES záväzku, podľa ktorého ARGEV nemohol brániť podnikom spracovania odpadov uzavrieť a vykonať zmluvy týkajúce sa spoločného použitia zariadení na triedenie.

30 Napadnuté rozhodnutie obsahuje predovšetkým tieto ustanovenia:

„*Článok 2*

Ustanovenia článku 81 ods. 1… ES a článku 53 ods. 1 Dohody EHP sa v súlade s článkom 81 ods. 3… ES a článkom 53 ods. 3 Dohody EHP neuplatnia na rôzne zmluvy o zbere a triedení, ktoré ARGEV a ARO uzavreli so svojimi príslušnými regionálnymi partnermi, ktoré obsahujú doložku výhradnosti a ich platnosť uplynie najneskôr 31. decembra 2006.

Výnimka bude platná od 30. júna 1994 do 31. decembra 2006.

Článok 3

Výnimka uvedená v článku 2 je spojená s týmito záväzkami:

a) ARGEV nebude brániť podnikom zberu uzavierať s konkurentmi systému ARA zmluvy o spoločnom použití kontajnerov alebo iných zariadení na zber a triedenie použitých predajných obalov z domácností ani vykonávať tieto zmluvy;

b) ARGEV môže požadovať od podnikov zberu, aby mu poskytli potvrdenie iba pre množstvá obalov zodpovedajúce podielu držanému systémom ARA, pokiaľ ide o všetky obaly z domácností povolené systémom pre niektoré kategórie materiálov. V tomto prípade ARGEV bude môcť znížiť odmenu uvedenú v odseku 3.1.1 dohody o zbere v pomere uvedenom v prvej vete tohto bodu. Čo sa týka odmien uvedených v odsekoch 3.1.2 a 3.1.3 dohody o zbere, sú rozhodujúce množstvá, ktoré sa podniku ARGEV preukázali. Táto povinnosť sa uplatňuje na všetky podniky zberu, s ktorými ARGEV podpísal dohodu o partnerstve. [*neoficiálny preklad*]"

Konanie a návrhy účastníkov konania

31 ARA a ARGEV návrhom podaným do kancelárie Súdu prvého stupňa 22. decembra 2003 podali žalobu, na základe ktorej sa začalo toto konanie.

32 Samostatným podaním zapísaným do registra kancelárie Súdu prvého stupňa v ten istý deň ARA a ARGEV podali návrh na odklad vykonateľnosti článku 3 písm. b) napadnutého rozhodnutia (vec T-419/03 R). Listom z 11. marca 2004 vzali tento návrh späť. Uznesením predsedu Súdu prvého stupňa z 26. marca 2004 bola vec T-419/03 R vymazaná z registra Súdu prvého stupňa s tým, že o trovách konania bude rozhodnuté neskôr.

33 Podaniami podanými do kancelárie Súdu prvého stupňa 19. februára a 23. apríla 2004 podali EVA a BAA návrhy na vstup vedľajšieho účastníka konania do konania na podporu návrhov Komisie. Uznesením z 20. januára 2005 predseda prvej komory Súdu prvého stupňa vyhovel týmto návrhom podnikov EVA a BAA. Vedľajší účastníci konania podali svoje vyjadrenia 17. mája 2005.

34 Dňa 16. septembra 2007 bola vec pridelená druhej komore Súdu prvého stupňa v nadväznosti na jej čiastočné obnovenie a bol určený nový sudca spravodajca.

35 Na základe správy sudcu spravodajcu Súd prvého stupňa (druhá komora) 8. júla 2009 rozhodol o otvorení ústnej časti konania. Dňa 12. augusta 2009 bola účastníkom konania doručená správa pre pojednávanie a pojednávanie bolo nariadené na 29. septembra 2009.

36 Dňa 14. septembra 2009 ARA (ďalej len „žalobca“) informovala Súd prvého stupňa, že ovládla ARGEV, ako aj ostatné ERS systému ARA s výnimkou AGR.

37 Dňa 21. septembra 2009 bol Súdu prvého stupňa doručený návrh na prerušenie konania podaný žalobcom podľa článku 77 Rokovacieho poriadku Súdu prvého stupňa. Uznesením z 22. septembra 2009 Súd prvého stupňa prerušil konanie na obdobie šesť mesiacov.

38 Konanie pokračovalo od 23. marca 2010 a pojednávanie sa konalo 15. júna 2010.

39 Žalobca navrhuje, aby Všeobecný súd:

— zrušil články 2 a 3 napadnutého rozhodnutia,

— subsidiárne zrušil článok 3 napadnutého rozhodnutia,

— zaviazal Komisiu na náhradu trov konania.

40 Komisia, EVA a BAA navrhujú, aby Všeobecný súd:

— žalobu zamietol,

— zaviazal žalobcu na náhradu trov konania.

Právny stav

41 Komisia na pojednávaní vyhlásila, že berie späť svoj návrh týkajúci sa neprípustnosti žaloby v rozsahu, v akom bol podaný zo strany podniku ARA, čo sa zaznamenalo do zápisnice z pojednávania.

42 Žalobca uvádza šesť žalobných dôvodov na podporu svojej žaloby. Prvý žalobný dôvod je založený na porušení článku 81 ES a článku 2 nariadenia č. 17. Druhý žalobný dôvod je založený na súlade zmlúv o službách s podmienkami nariadenia Komisie (ES) č. 2790/1999 z 22. decembra 1999 o uplatňovaní článku 81 ods. 3 [ES] na kategórie vertikálnych dohôd a zosúladených postupov (Ú. v. ES L 336, s. 21; Mim. vyd. 08/001, s. 364). Tretí žalobný dôvod je založený na skutočnosti, že články 2 a 3 napadnutého rozhodnutia nedodržiavajú požiadavky teórie „essential facilities“. Štvrtý žalobný dôvod je založený na skutočnosti, že záväzky upravené v napadnutom rozhodnutí nie sú

uskutočniteľné. Piaty žalobný dôvod je založený na neprimeranosti povinností upravených v napadnutom rozhodnutí a šiesty žalobný dôvod je založený na rozporoch existujúcich medzi výrokom a odôvodnením napadnutého rozhodnutia.

43 Na úvod sa Komisia domnieva, že tvrdenia týkajúce sa nedostatku súvislosti medzi obmedzením hospodárskej súťaže a uloženou povinnosťou, práva žalobcu usporiadať svoj systém a nedostatku presnosti napadnutého rozhodnutia predstavujú nové dôvody vznesené v štádiu repliky, ktoré sú z tohto dôvodu neprípustné. Rovnako sa domnieva, že tvrdenie vznesené žalobcom, ktoré sa týka rozdelenia nákladov, predstavuje nový dôvod vznesený na pojednávaní, a je teda neprípustný.

44 Všeobecný súd v tejto súvislosti pripomína, že podľa článku 48 ods. 2 prvého pododseku rokovacieho poriadku uvádzanie nových dôvodov je prípustné počas konania len vtedy, ak sú tieto dôvody založené na nových právnych a skutkových okolnostiach, ktoré vyšli najavo v priebehu konania. V tejto súvislosti dôvod, ktorý predstavuje rozšírenie dôvodu skôr uvedeného priamo alebo implicitne v žalobe a ktorý má úzky vzťah s týmto dôvodom, musí byť vyhlásený za prípustný (rozsudky Súdu prvého stupňa z 10. apríla 2003, Travelex Global and Financial Services a Interpayment Services/Komisia, T-195/00, Zb. s. II-1677, body 33 a 34, a z 24. mája 2007, Duales System Deutschland/Komisia, T-151/01, Zb. s. II-1607, bod 71).

45 V predmetnej veci treba konštatovať, že dôvody považované za nové predstavujú rozšírenie tvrdení uvedených žalobcom v odpovedi na argumentáciu Komisie v jej vyjadrení k žalobe v rámci štvrtého žalobného dôvodu týkajúceho sa uskutočniteľnosti povinností, piateho žalobného dôvodu týkajúceho sa primeranosti povinností a šiesteho žalobného dôvodu týkajúceho sa existencie rozporov medzi výrokom a odôvodnením napadnutého rozhodnutia.

46 Tvrdenie Komisie o neprípustnosti nových dôvodov tak musí byť zamietnuté.

O prvom žalobnom dôvode založenom na porušení článku 81 ES a článku 2 nariadenia č. 17

Tvrdenia účastníkov konania

47 Žalobca sa domnieva, že dohody o partnerstve neobsahujú nijaké ustanovenie umožňujúce dospieť k záveru, že existuje výslovne alebo implicitne povinnosť výhradnosti na jeho účet. Domnieva sa, že hoci sa obmedzil a rozhodol spolupracovať iba s jedným regionálnym partnerom v zóne zberu, nič mu nebráni zveriť iným podnikom zber a/alebo triedenie obalov v každej zmluvnej zóne. Údajné obmedzujúce účinky hospodárskej súťaže vyplývajú z existencie zámennej zmluvy, ktorou súkromný alebo profesionálny spotrebiteľ pokrýva svoje potreby, a nepatria tak do pôsobnosti článku 81 ods. 1 ES.

48 Žalobca sa tiež domnieva, že jeho rozhodnutie obmedziť sa nebude mať za následok zachovanie iba jedného partnera na zónu zberu, ktorý môže vykonávať svoju činnosť v rámci alternatívneho systému zberu. Na podporu svojho tvrdenia uvádza, že v praxi bude výber potenciálnych partnerov zvýšený skutočnosťou, že počas zneškodňovania priemyselných obalov si môže pôvodca odpadov slobodne zvoliť podnik zberu, ktorý prepraví obaly do centier systému ARA. To znamená, že v rôznych regiónoch zberu okrem regionálneho partnera žalobcu na zber z domácností sú činné viaceré iné podniky zberu. Žalobca dopĺňa, že počas zneškodňovania odpadov z domácností AGR

a ARO organizovali v každej zóne zberu systémy zberu, ktoré často využívali iných regionálnych partnerov. Neexistovali tak „miestne monopoly podnikov zberu“ a Komisia mohla týmto zmluvám vydať podľa článku 2 nariadenia č. 17 negatívny atest.

49 Komisia a vedľajší účastníci konania odmietajú všetky tvrdenia, ktoré uvádza žalobca.

Posúdenie Všeobecným súdom

50 Podľa žalobcu dohody o partnerstve neobsahujú nijaké ustanovenie umožňujúce dospieť k záveru, že existuje výslovne alebo implicitne povinnosť výhradnosti na jeho účet. Na úvod treba preskúmať toto tvrdenie.

51 Z preskúmania dohôd o partnerstve vyplýva, že neobsahujú nijakú formálnu doložku územnej výhradnosti v prospech partnerov zberu a/alebo triedenia. Nijaké ustanovenie totiž nenútilo žalobcu, aby sa zaviazal spolupracovať iba s jedným partnerom zberu a/alebo triedenia v jednom regióne. Je teda úlohou Všeobecného súdu preskúmať, či Komisia dostatočne a za špecifických okolností relevantného trhu preukázala, že tieto zmluvy uzavreté na určité obdobie s jediným partnerom zberu a/alebo triedenia v skutočnosti fungujú ako výhradnosť zakladajúca obmedzenie hospodárskej súťaže. Ďalej bude potrebné prípadne preskúmať, či je zistené obmedzenie hospodárskej súťaže dostatočne významné na to, aby predstavovalo porušenie článku 81 ods. 1 ES. V tomto ohľade treba pripomenúť, že podľa judikatúry súdne preskúmanie aktov Komisie obsahujúcich zložité hospodárske posúdenia sa musí obmedziť na preskúmanie dodržania procesných pravidiel a pravidiel odôvodnenia, ako aj na preskúmanie vecnej správnosti skutkových okolností, nedostatku zjavne nesprávneho posúdenia

a zneužitia právomoci (pozri rozsudok Súdu prvého stupňa z 23. októbra 2003, Van den Bergh Foods/Komisia, T-65/98, Zb. s. II-4653, bod 80 a tam citovanú judikatúru).

52 Podľa preskúmania týchto dohôd Komisiou žalobca má v úmysle byť viazaný iba s jedným partnerom zberu a/alebo triedenia v jednom regióne zberu počas obdobia troch až piatich rokov (pozri odôvodnenia č. 95, 111 a 220 napadnutého rozhodnutia), čo je podľa žalobcu vysvetlené vzhľadom na to, že jeho potreby týkajúce sa dotknutých služieb sú dostatočne pokryté jediným partnerom.

53 Z dohôd o partnerstve totiž vyplýva vôľa žalobcu zadať poskytovanie služieb zberu a triedenia obalov z domácností jedinému partnerovi v jednom regióne zberu počas obdobia od troch do piatich rokov. Nijaká okolnosť v týchto dohodách neumožňuje dospieť k záveru, že žalobca môže počas tohto obdobia odstúpiť od obmedzenia, na ktoré sa zaviazal, a žiadať od ostatných podnikov zberu a triedenia, aby mu súčasne poskytli tieto služby v dotknutom regióne zberu, napríklad, aby sa vysporiadal so zvýšením množstva obalov, na ktoré sa vzťahuje licencia.

54 Okrem toho iné skutočnosti týkajúce sa dohôd o partnerstve umožňujú stanoviť, že účasť ďalšieho partnera na dotknutom území je vylúčená. Predpokladá sa tak zmena odmeňovania regionálnych partnerov, ak sa zmení systém zberu alebo kvantitatívny sadzobník, pričom sa ale prípad vstupu nového partnera zberu nepredpokladá. Rovnako štandardné ponuky, ktoré majú predložiť podniky majúce záujem o uzavretie zmluvy, sa musia vždy týkať celého dotknutého regiónu zberu.

55 Z vyššie uvedeného vyplýva, že počas trvania dohôd o partnerstve nemôžu vylúčené podniky predkladať žalobcovi ponuky (pozri odôvodnenia č. 221 až 223, 228 a 236 napadnutého rozhodnutia). V dôsledku toho aj bez toho, aby dohody o partnerstve obsahovali formálnu doložku v tomto zmysle, majú rovnaké účinky ako zahrnutie doložky územnej výhradnosti v prospech každého partnera zberu a/alebo triedenia. Tvrdenie uvedené žalobcom, ktoré sa týka neexistencie povinnosti výhradnosti, je teda nepodložené.

56 Pokiaľ ide o analýzu obmedzujúcich účinkov dohôd o partnerstve na hospodársku súťaž, treba spresniť, že v zmysle judikatúry v rámci preskúmania dôvodnosti posúdenia Komisie týkajúceho sa existencie citeľného obmedzenia v zmysle článku 81 ods. 1 ES sa Všeobecný súd nemôže obmedziť na účinky výhradnosti skúmané izolovane a s odkazom iba na obmedzenia uložené dohodami o partnerstve v rôznych regiónoch zberu (pozri v tomto zmysle rozsudok Van den Bergh Foods/Komisia, už citovaný, bod 82). Pokiaľ totiž ide o otázku, či sa na dohody o partnerstve žalobcu vzťahuje zákaz článku 81 ods. 1 ES, treba v súlade s judikatúrou preskúmať, či všetky podobné dohody uzavreté na relevantnom trhu a ďalšie prvky ekonomického a právneho kontextu, v ktorom boli predmetné dohody uzavreté, ukazujú, že ich kumulatívnym účinkom je uzavretie prístupu na tento trh novým súťažiteľom. Ak z tohto skúmania vyplýva, že to tak nie je, jednotlivé dohody zakladajúce zväzok dohôd nemôžu nezasahovať do chodu hospodárskej súťaže v zmysle článku 81 ods. 1 ES. Naopak, ak skúmanie odhalí, že prístup na trh je ťažký, potom treba analyzovať, v akej miere sporné dohody prispievajú k vytváraniu kumulatívneho efektu; pochopiteľne sú neprípustné len zmluvy, ktoré prispievajú k prípadnému uzavretiu trhu významnou mierou (rozsudok Súdneho dvora z 28. februára 1991, Delimitis, C-234/89, Zb. s. I-935, body 23 a 24, a rozsudok Van den Bergh Foods/Komisia, už citovaný, bod 83).

57 Komisia v odôvodnení č. 176 napadnutého rozhodnutia konštatovala, že v oblasti obalov z domácností je systém ARA jediným systémom zberu a zhodnotenia, ktorý

pokrýva celé rakúske územie a všetky druhy materiálov s výnimkou kombinovaných kartónov na nápoje. Ako vyplýva z odôvodnenia č 182 napadnutého rozhodnutia a bez toho, aby to spochybnil žalobca, je najvýznamnejším žiadateľom o služby zneškodňovania odpadu.

58 Vzhľadom na to, že dohody o partnerstve sú uzavreté najvýznamnejším žiadateľom o služby zneškodňovania odpadu, to znamená žalobcom, praktickým následkom zavedenia tejto siete dohôd je uzavretie prístupu na trh pre vylúčené podniky zberu a triedenia a obmedzenie hospodárskej súťaže zo strany ponuky na trhu zberu a triedenia obalov z domácností počas trvania dohody, to znamená tri až päť rokov.

59 Keďže sieť dohôd o partnerstve zavedená žalobcom pokrýva celé rakúske územie, toto obmedzenie hospodárskej súťaže sa nemôže zamerať na jeden región zberu. Bude mať účinky na celé toto územie a v dôsledku toho na celý geograficky relevantný trh zberu a triedenia (pozri odôvodnenie č. 226 napadnutého rozhodnutia). Vylúčené podniky tak budú mať ťažkosti tak s obchádzaním siete dohôd a vstupom na rakúsky trh zberu a triedenia obalov z domácností, ako aj s prežitím na tomto trhu.

60 Túto situáciu zhoršuje existencia ďalších prekážok prístupu na trh zberu a triedenia obalov z domácností. Dôvody vyplývajúce z územného rozdelenia a logistiky nevyhnutnej na správu odpadov bránia zavedeniu iných infraštruktúr zberu odpadov z domácností (pozri odôvodnenie č. 227 napadnutého rozhodnutia), čo potvrdzujú pripomienky rakúskych orgánov v tomto ohľade (pozri odôvodnenie č. 285 napadnutého rozhodnutia). S cieľom zabezpečiť si poskytovanie služieb zberu a triedenia od začiatku ich činnosti tak nemôžu prípadní konkurenti systému ARA uzavrieť dohody s inými podnikmi zberu pre zavedenie ďalších infraštruktúr zberu vedľa už umiestnených kontajnerov, a budú preto nútení spojiť sa s partnermi zberu žalobcu. Napríklad

konkurenčný systém Öko-Box musí čiastočne využívať infraštruktúry zberu žalobcu na to, aby rozvíjal svoju činnosť zberu a zhodnotenia kombinovaných kartónov na nápoje (pozri odôvodnenia č. 177 a 227 napadnutého rozhodnutia), čo žalobca nespochybňuje.

61 Pokiaľ ide o infraštruktúry triedenia, žalobca nespochybňuje konštatovanie Komisie, podľa ktorého prístup na trh bol sťažený skutočnosťou, že zavedenie nových zariadení na triedenie vyžaduje významné investície, čo predstavuje nie zanedbateľnú prekážku vstupu na trh zberu a triedenia obalov z domácností (pozri odôvodnenie č. 318 napadnutého rozhodnutia).

62 Všetky tieto okolnosti viedli Komisiu v odôvodnení č. 227 napadnutého rozhodnutia k záveru, že „je nepravdepodobné, že počas trvania platnosti dohôd o regionálnom partnerstve budú vylúčeným podnikom zberu a triedenia ponúknuté na dotknutom trhu na rôznych zmluvných územiach nové odbytiská citeľného, teda značného významu“ [*neoficiálny preklad*]. Podľa odôvodnenia č. 236 napadnutého rozhodnutia platí tento záver aj pre podniky triedenia.

63 Z vyššie uvedeného vyplýva, že obmedzenie, ktoré si ukladá žalobca, nemá ako jediný účinok obmedzenie jeho vlastnej slobody činnosti. Obmedzuje totiž zo strany ponuky prístup na trh zberu a triedenia obalov z domácností vylúčeným podnikom zberu a triedenia, keďže obmedzuje možnosti týchto podnikov pôsobiť na tomto trhu. V rozpore s tým, čo tvrdí žalobca, tak tieto účinky idú nad rámec účinkov zámennej zmluvy, ktorou súkromný alebo profesionálny spotrebiteľ pokrýva svoje potreby. Komisia sa tak bez toho, aby sa dopustila zjavne nesprávneho posúdenia, domnievala, že sieť dohôd o partnerstve uzavrela relevantný trh pred uvedenými podnikmi, čím zaviedla citeľné obmedzenie hospodárskej súťaže v zmysle článku 81 ods. 1 ES. Sieť

dohôd o partnerstve oznámených Komisii preto nemôže získať negatívny atest podľa článku 2 nariadenia č. 17.

64 Po tom, čo Komisia konštatovala existenciu citeľného obmedzenia hospodárskej súťaže, v odôvodneniach č. 275, 276 a 316 napadnutého rozhodnutia pripustila, že dohody o partnerstve boli odôvodnené z hľadiska organizácie činností zberu a triedenia dôvodmi správy a výkonnosti, potrebou zabezpečiť spoľahlivé poskytovanie služieb zberu, ako aj nevyhnutnosťou zabezpečiť bezpečnosť organizácie a investícií, ktoré sa musia uskutočniť na vykonanie dohody o zbere a triedení. Podľa Komisie je preto táto povinnosť výhradnosti nevyhnutným obmedzením na uskutočnenie cieľa racionálnej organizácie zberu a triedenia na rakúskom trhu v zmysle ustanovení článku 81 ods. 3 ES (pozri odôvodnenia č. 268 až 287 a 316 napadnutého rozhodnutia).

65 Komisia sa napriek tomu domnievala, že toto obmedzenie hospodárskej súťaže na trhu zberu a triedenia obalov z domácností by mohlo viesť k obmedzeniu hospodárskej súťaže na trhu smerom nahor, to znamená na trhu systémov zneškodňovania obalov z domácností, ak sa žalobcovi podarí nanútiť svojim partnerom *de facto* výhradnosť v poskytovaní služieb zberu a triedenia (pozri odôvodnenia č. 230, 234 a 286 napadnutého rozhodnutia). Táto výhradnosť mu umožní blokovať prístup jeho potenciálnych konkurentov k zavedeným infraštruktúram zberu a triedenia. V takejto situácii by títo konkurenti nemali skutočnú a konkrétnu možnosť obísť sieť zmlúv zavedených žalobcom, pretože na trhu zberu a triedenia obalov z domácností neexistuje iný podnik zberu a triedenia, ktorý by im mohol ponúknuť tieto služby za konkurencieschopných podmienok od začiatku ich činnosti. Záväzok žalobcu byť viazaný iba s jedným partnerom zberu a/alebo triedenia v jednom regióne zberu môže viesť k obmedzeniu hospodárskej súťaže na trhu systémov zneškodňovania obalov z domácností, ktoré

sa prostredníctvom obmedzenia dopytu po službách zberu a triedenia okamžite premietne na trhu zberu a triedenia obalov z domácností (pozri odôvodnenie č. 287 napadnutého rozhodnutia).

66 V rozpore s tým, čo tvrdí žalobca, problém nespočíva v skutočnosti, že dohody o partnerstve vedú k „miestnym monopolom podnikov zberu“ v rozpore s článkom 81 ods. 1 ES, ale v skutočnosti, že obmedzenie hospodárskej súťaže na trhu zberu a triedenia obalov z domácností umožňuje za okolností uvedených v bode 65 vyššie odstrániť hospodársku súťaž na trhu systémov zneškodňovania obalov z domácností, čím sa obmedzí dopyt po službách zberu a triedenia na trhu zberu a triedenia obalov z domácností.

67 V predmetnej veci Komisia v odôvodneniach č. 231, 234 a 236 napadnutého rozhodnutia uznala, že žalobca nezakazuje spoločné použitie infraštruktúr zberu a triedenia. Komisia sa však domnievala, že niektoré možnosti, ktoré si žalobca priznal v zmysle záväzku č. 3, mohli byť použité na sťaženie prístupu jeho potenciálnych konkurentov na trh. S cieľom neutralizovať toto nebezpečenstvo Komisia sa rozhodla uložiť žalobcovi dva záväzky upravené v článku 3 napadnutého rozhodnutia, zmienené v bode 27 vyššie, podľa článku 8 ods. 1 nariadenia č. 17 (pozri odôvodnenia č. 287, 288 a 318 napadnutého rozhodnutia).

68 Podľa Komisie totiž možnosť, že žalobca môže profitovať z existencie jediného partnera v jednom regióne zberu, a z možností, ktoré si priznal v záväzku č. 3 na odstránenie hospodárskej súťaže na trhu systémov zneškodňovania obalov z domácností, odôvodňuje uloženie povinností uvedených v článku 3 napadnutého rozhodnutia. Tieto záväzky, ktorých cieľom je zabrániť žalobcovi zakázať spoločné použitie infraštruktúr zberu a triedenia a privlastniť si v prípadoch spoločného použitia časť zozbieraných obalov, ktorá mu nepatrí, umožnia vyhnúť sa tomu, že žalobca zabráni prístupu konkurenčných systémov k už zavedeným infraštruktúram zberu a triedenia a že by tak

mohol obmedziť hospodársku súťaž na trhu systémov zneškodňovania obalov z domácností, čiže obmedziť dopyt po službách zberu a triedenia na trhu zberu a triedenia obalov z domácností.

69 Žalobca spochybňuje tento záver, tvrdiac, že výber potenciálnych partnerov je široký, keďže, pokiaľ ide o zneškodňovanie priemyselných obalov, pôvodcovia odpadu si voľne vyberajú svojich regionálnych partnerov a že pokiaľ ide o zneškodňovanie odpadov z domácností, AGR a ARO organizujú v každom regióne zberu systémy zberu, ktoré často využívajú iných regionálnych partnerov.

70 V prvom rade, čo sa týka trhu zberu priemyselných obalov, na jednej strane treba zdôrazniť, že ako vyplýva zo spisu a na rozdiel od tvrdení žalobcu, existuje jediná dohoda o partnerstve na zber priemyselných obalov a obalov z domácností, prostredníctvom ktorej jediný partner žalobcu zabezpečuje služby zberu týchto dvoch druhov obalov. Podľa tejto dohody tieto dva druhy obalov môžu byť tiež zbierané súčasne. Skutočnosť, že jediný partner musí zabezpečiť zber dvoch druhov obalov, tak vylučuje akúkoľvek možnosť pre podniky, ktoré sú špecializované iba na zber jedného z týchto obalov, stať sa partnerom zberu. Podľa žalobcu im však táto okolnosť nebráni vstúpiť na trh, pretože môžu navrhnúť prepravné služby alebo služby zberu priemyselných obalov pôvodcom týchto odpadov tak, ako je uvedené v bode 75 nižšie.

71 Na druhej strane treba spresniť, že trhy zberu a triedenia obalov z domácností a priemyselných obalov vykazujú dostatočne významné rozdiely na to, aby plnenia podnikov zberu a triedenia špecializovaných na jeden z týchto dvoch trhov neboli zameniteľné a aby tieto podniky nemohli poskytovať svoje služby na inom trhu. Ako to konštatovala Komisia bez toho, aby žalobca preukázal opak, služby zberu a triedenia

musia byť zariadené iným spôsobom vzhľadom na rozdielne potreby špecifické pre zber a pre triedenie (pozri odôvodnenie č. 161 napadnutého rozhodnutia).

72 Čo sa totiž týka triedenia, veľké podniky vytvárajú väčšie množstvá obalov, ktoré sú uložené v mieste výroby po tom, čo sa triedia podľa druhu materiálu. Z tohto dôvodu nie je nevyhnutné zaviesť infraštruktúru triedenia pre priemyselné obaly, ako je infraštruktúra zavedená pre obaly z domácností a okrem toho dohoda o partnerstve umožňuje partnerovi zberu penalizovať dodávateľov obalov, ktorí dovezú pomiešané obaly.

73 Rovnako pokiaľ ide o zber, ako vyplýva z dohody o partnerstve, zber priemyselných obalov predstavuje určité osobitnosti vo vzťahu k zberu obalov z domácností. V prípade priemyselných obalov partner zberu koná ako správca regionálneho preberacieho centra. Jeho hlavná činnosť spočíva v prijímaní materiálov dodaných veľkými pôvodcami priemyselných odpadov, ktorí konajú ako dodávatelia odpadov, a v registrácii všetkých kupónov váženia materiálov dodaných v súlade s rakúskou právnou úpravou s cieľom preskúmať, či sú dosiahnuté minimálne množstvá (pozri tiež odôvodnenie č. 166 napadnutého rozhodnutia). Pôvodcovia odpadu sú teda povinní vypraviť triedené materiály až do preberacieho centra. Podporne, v prípade silno priemyselných regiónov, partner zberu ponúka tiež službu vyzbierania umožňujúcu zberať obaly na základe licencie v miestach výroby, ktorá môže byť, ako to uviedol žalobca, odmietnutá pôvodcami odpadu. Naopak, v prípade obalov z domácností z dohody o partnerstve vyplýva, že plnenie zberu zahŕňa systematické vyprázdňovanie zberných kontajnerov a vyzbieranie zberných vriec, poskytovaných partnerom zberu v súlade s ním vypracovaným presným denným plánom vyzbierania, ako aj prepravu odpadov zozbieraných z domácností až do zariadenia na triedenie, pričom partner zberu je za kvalitu zozbieraných obalov zodpovedný voči podniku ARA.

74 V dôsledku toho existujú výrazné rozdiely medzi službami zberu a triedenia obalov z domácností a priemyselných obalov. Preto, ako sa konštatovalo v napadnutom rozhodnutí, neexistuje funkčná nahraditeľnosť medzi službami zberu a triedenia obalov z domácností a priemyselných obalov (pozri odôvodnenie č. 162 napadnutého rozhodnutia).

75 Nepochybne sa žalobca domnieva, že vylúčené podniky zberu môžu ponúkať svoje služby na trhu zberu a triedenia priemyselných obalov pôvodcom odpadu, ktorí musia prepraviť svoje odpady až do preberacieho centra alebo im aj ponúkať služby vyzbierania v konkurencii so službami, ktoré ponúka partner zberu v silne priemyselných regiónoch. Vzhľadom na neexistenciu funkčnej nahraditeľnosti medzi zberom obalov z domácností a priemyselných obalov sa však treba domnievať, že podniky špecializované v odvetví domácností nebudú v zásade schopné poskytovať služby zberu priemyselných obalov. Skutočnosť, že pôvodcovia priemyselného odpadu si môžu slobodne vybrať svojho partnera, preto nemôže zohrávať v predmetnej veci nijakú úlohu.

76 V druhom rade, pokiaľ ide o zneškodňovanie starého papiera z domácností, Komisia v odôvodnení č. 157 napadnutého rozhodnutia konštatovala bez toho, aby to žalobca spochybnil, že „ARO kupuje iba množstvá určené pre mestské systémy zberu starého papiera“ [*neoficiálny preklad*], ktoré existovali skôr, ako bol zavedený systém ARA. Podľa odôvodnenia č. 158 napadnutého rozhodnutia je situácia zhodná, pokiaľ ide o zneškodňovanie použitého skla.

77 Z vyššie uvedeného vyplýva, že sa nepredpokladá, že vylúčené podniky zberu a triedenia obalov z domácností môžu na jednej strane ľahko vstúpiť na trh zberu a triedenia priemyselných obalov a na druhej strane môžu poskytnúť svoje služby, či už na trhu zberu starého papiera alebo na trhu zberu použitého skla, pretože tieto trhy fungujú vďaka existencii mestských systémov zberu, a sú teda uzavreté pred vstupom prípadných konkurentov. V dôsledku toho napriek tvrdeniam uvádzaným žalobcom existencia týchto trhov nie je relevantná na účely rozšírenia dopytu po službách zberu

a triedenia obalov z domácností a zabezpečenia prežitia podnikov, ktoré konkurujú regionálnym partnerom žalobcu.

78 Tieto závery nemôže vyvrátiť tvrdenie žalobcu uvedené na pojednávaní, podľa ktorého obmedzenie hospodárskej súťaže môže byť spochybnené, ak sa dohoda zdala byť nevyhnutná na vstup podniku do oblasti, kde nepôsobil [rozsudok Súdu prvého stupňa z 2. mája 2006, O2 (Germany)/Komisia, T-328/03, Zb. s. II-1231, bod 68].

79 V tomto ohľade treba zdôrazniť, že v predmetnej veci na rozdiel od veci, ktorá viedla k už citovanému rozsudku O2 (Germany)/Komisia, nebolo preukázané, že sieť dohôd o partnerstve zavedená žalobcom umožňovala vstup konkurenčného podniku na trh. Naopak, ako bolo uvedené v bode 65 vyššie, kumulatívny účinok tejto siete bol spôsobilý uzavrieť pred konkurentmi systému ARA prístup na trh systémov zneškodňovania obalov z domácností. Je preto opodstatnené zamietnuť toto tvrdenie.

80 Komisia tak mohla bez toho, aby sa dopustila zjavne nesprávneho posúdenia, dospieť na jednej strane k záveru, že existovalo obmedzenie hospodárskej súťaže na trhu zberu a triedenia ľahkých obalov z domácností a že toto obmedzenie mohlo získať individuálnu výnimku vzhľadom na jeho pozitívne účinky na organizáciu zberu a triedenia obalov z domácností a na druhej strane, že toto obmedzenie môže mať účinky na trh systémov zneškodňovania obalov z domácností, a teda na dopyt po službách zberu a triedenia na trhu obalov z domácností. Komisia sa okrem toho nedopustila zjavne nesprávneho posúdenia, keď dospela k záveru, že s cieľom vyhnúť sa tomu, aby žalobca mohol odstrániť hospodársku súťaž na trhu systémov zneškodňovania obalov z domácností, bolo vhodné spojiť výnimku s dvoma záväzkami citovanými v bode 27 vyššie. Tento žalobný dôvod je preto potrebné zamietnuť.

O druhom žalobnom dôvode založenom na súlade dohôd o partnerstve s podmienkami nariadenia č. 2790/1999

Tvrdenia účastníkov konania

81 Žalobca sa domnieva, že aj keď dohody o partnerstve obsahujú povinnosť výhradnosti na jeho účet, táto bude oslobodená od uplatnenia článku 81 ods. 1 ES podľa článku 2 ods. 1 a článku 3 ods. 1 nariadenia č. 2790/1999, ktorý okrem iného nepripúšťa uloženie záväzkov prijímateľom výnimky. Podľa definície relevantného trhu stanovenej Komisiou v odôvodnení č. 155 a nasl. napadnutého rozhodnutia totiž nijaký regionálny partner žalobcu v Rakúsku nemá na trhu zberu a/alebo triedenia ľahkých obalov podiel vyšší ako 30 %. Navyše žalobca zdôrazňuje, že nariadenie č. 2790/1999 priznáva výnimku distribučným systémom, ktoré vyhradzujú výlučné územia niektorým distribútorom, a preto sa domnieva, že to nemôže byť inak v rámci siete dohôd o partnerstve, v ktorej zadávateľ vyhradí svojim partnerom výlučné územia.

82 Žalobca rovnako spochybňuje definíciu relevantného geografického trhu zo strany Komisie, tvrdiac, že regióny zberu nezodpovedajú nijakej oblasti hospodárskej činnosti, pretože ním boli definované počas jeho výziev na predloženie ponuky. Tiež sa domnieva, že rozhodujúcim kritériom na určenie podielu dodávateľa na trhu je situácia existujúca pred uzavretím dohôd o partnerstve a nie situácia po ich uzavretí.

83 Žalobca nakoniec uvádza, že dôvod, pre ktorý neodkazoval na nariadenie č. 2790/1999 pred podaním žaloby je, že Komisia neuverejnila oznámenie o výhradách.

84 Komisia a vedľajší účastníci konania odmietajú všetky tvrdenia, ktoré uvádza žalobca.

Posúdenie Všeobecným súdom

85 Na úvod treba preskúmať tvrdenia žalobcu, podľa ktorých nemal možnosť skôr uviesť tvrdenia založené na nariadení č. 2790/1999.

86 V tejto súvislosti treba v prvom rade pripomenúť, že listom z 28. augusta 2001 ARA a ARGEV žiadali o negatívny atest pre oznámené dohody alebo prípadne rozhodnutie o výnimke v súlade s článkom 81 ods. 3 ES. Táto žiadosť bola predložená v súlade s požiadavkami článku 2 nariadenia Komisie (ES) č. 3385/94 z 21. decembra 1994 o forme, obsahu a iných podrobnostiach žiadostí a oznámení stanovených nariadením Rady č. 17 (Ú. v. ES L 377, s. 28; Mim. vyd. 08/001, s. 75) a formuláru A/B, ktorý je k nemu pripojený, bez toho, aby Komisia formulovala nejakú pripomienku v tomto ohľade.

87 V druhom rade podľa odseku 139 oznámenia z 19. októbra 2002 (pozri bod 12 vyššie) Komisia zamýšľala nepodať výhrady proti oznámeným dohodám na základe článku 81 ES a článku 53 Dohody EHP alebo priznať účastníkom individuálnu výnimku podľa článku 81 ods. 3 ES a článku 53 ods. 3 Dohody EHP, prípadne spojenú so záväzkami.

88 V treťom rade Komisia 1. apríla 2003 zaslala žalobcovi list, v ktorom uviedla, že zamýšľa možnosť prijať pozitívne rozhodnutie podľa článku 81 ES a podľa článku 8 ods. 1 nariadenia č. 17 spojiť toto rozhodnutie s určitými záväzkami týkajúcimi sa spoločného použitia zariadení zberu. V časti nazvanej „Odôvodnenie" Komisia podrobne vysvetlila dôvody, pre ktoré bolo možné priznať individuálnu výnimku v prospech dohody o partnerstve, ako aj dôvody, pre ktoré sa domnievala, že niektoré dohody systému ARA mohli mať účinok odstránenia hospodárskej súťaže, ktorý by odôvodnil uloženie týchto záväzkov. Nakoniec tento list informoval žalobcu o možnosti predložiť pripomienky v lehote jedného mesiaca od prijatia tohto listu. V druhom liste zo 6. júna 2003 Komisia informovala žalobcu o zmene upravených záväzkov s cieľom odpovedať na jeho otázky, ako aj na otázky rakúskych orgánov.

89 Za týchto okolností nemožno spochybniť, že žalobca mohol mať v priebehu správneho konania vedomosť o možných následkoch odstránenia hospodárskej súťaže oznámenými dohodami, ako aj o záväzkoch, ktoré mu Komisia zamýšľala uložiť v rámci individuálnej výnimky. Ako však vyplýva z listov zo 16. mája a z 25. júna 2003 žalobcom zaslaných Komisii ako odpoveď na listy z 1. apríla a zo 6. júna 2003, výslovne nežiadal uplatnenie nariadenia č. 2790/1999 ani nevzniesol nijakú námietku týkajúcu sa nedostatku uplatnenia článku 3 ods. 1 uvedeného nariadenia v predmetnej veci alebo definície relevantného trhu v tomto ohľade. Ako uviedla Komisia, táto okolnosť vysvetľuje, že tvrdenia založené na nariadení č. 2790/1999 nemajú oporu v napadnutom

rozhodnutí. Nedostatok akéhokoľvek odkazu na tieto tvrdenia v napadnutom rozhodnutí preto nemôže spochybniť jeho zákonnosť.

90 V každom prípade aj za predpokladu, že žalobca žiadosťou o získanie výnimky podľa článku 81 ods. 3 ES implicitne žiadal uplatnenie nariadenia č. 2790/1999, žalobný dôvod v podstate založený na neuplatnení uvedeného nariadenia nemôže mať za následok nezákonnosť napadnutého rozhodnutia.

91 Dohody o partnerstve sú totiž zmluvami o poskytovaní služieb, ktoré zaväzujú žalobcu výlučne pre každý región zberu vo vzťahu k partnerovi zberu a/alebo triedenia, pričom každý z nich pôsobí na rozdielnej úrovni reťazca zneškodňovania obalov z domácností. Týmito zmluvami účastníci stanovujú podmienky, za ktorých sa majú vykonať zber a triedenie obalov z domácností patriacich žalobcovi v každom regióne zberu. Ide teda o subdodávateľské dohody medzi nekonkurenčnými podnikmi, na ktoré sa uplatňuje článok 2 ods. 1 nariadenia č. 2790/1999.

92 Ako vyplýva z odôvodnenia č 173 napadnutého rozhodnutia, bez toho, aby to žalobca spochybnil, geografickým trhom relevantným na účely posúdenia existencie citeľného obmedzenia hospodárskej súťaže v zmysle článku 81 ods. 1 ES je v prípadoch trhu so systémami a trhov zberu a triedenia celé rakúske územie, pretože objektívne podmienky dopytu a ponuky na tomto trhu sú citeľne rozdielne od podmienok prevažujúcich v iných regiónoch vnútorného trhu. Rakúska právna úprava v oblasti zneškodňovania obalov citovaná v bode 5 vyššie totiž určuje podmienky, za ktorých sa musí táto činnosť vyvíjať na celom rakúskom území, a tieto podmienky preto predstavujú osobitné podmienky vo vzťahu k tým v iných regiónoch v rámci vnútorného trhu.

Okrem toho práve na celom tomto území žalobca zavádza svoju sieť dohôd o partnerstve, ktorá z dôvodu kumulatívneho účinku zmlúv týkajúcich sa každého regiónu zberu môže narušiť hospodársku súťaž tak na trhu so systémami zneškodňovania obalov z domácností, ako aj na trhu zberu a triedenia týchto obalov.

93 Naopak relevantným územím na účely posúdenia, či je v predmetnej veci hranica 30 % upravená v článku 3 ods. 1 nariadenia č. 2790/1999 prekročená, je región zberu ako územie, na ktorom sa partneri zberu a/alebo triedenia zaväzujú so žalobcom a ako miesto, kde poskytujú svoje služby. Žalobca totiž vyhlasuje svoje obchodné verejné súťaže pre každý z týchto regiónov a partneri ponúkajú svoje služby organizovaním infraštruktúry zberu a triedenia v každom z týchto regiónov. Okrem toho bod 7 štandardného oznámenia o vyhlásení výberového konania dokazuje existenciu osobitostí v každom regióne zberu, ktoré sú opísané v dokumente nazvanom „Select Regional, Teil L". Rovnako správa o činnosti žalobcu týkajúca sa roku 2002 konkrétnejšie uvádza, že obvody a obce sú zoskupené v rámci regiónov zberu a pre každý z nich žalobca vypracoval vhodný a úplne špecifický koncept zberu.

94 Z vyššie uvedeného vyplýva, že každý región zberu predstavuje homogénne podmienky poskytovania služieb a môže sa odlišovať od susedných regiónov z dôvodu svojich osobitostí a podmienok poskytovania služieb v súlade s kritériami stanovenými v odseku 90 oznámenia Komisie 2000/C 291/01 – Pokyny o vertikálnych obmedzeniach (Ú. v. ES C 291, 2000, s. 1) na určenie relevantného geografického trhu s cieľom vypočítať hranicu upravenú nariadením č. 2790/1999.

95 Skutočnosť, že Komisia sa domnievala, že relevantným geografickým trhom na účely preskúmania antikonkurenčných účinkov oznámených dohôd je celé rakúske územie, nevyvracia tento záver. Táto okolnosť totiž nebráni nájsť v rámci tohto územia z hľadiska poskytovateľov služieb zberu a triedenia obmedzenejšie geografické trhy,

v ktorých sú podmienky poskytovania služieb homogénne a odlišné od podmienok v susedných regiónoch. Ako bolo uvedené v bode 93 vyššie, sú to preto regióny zberu, ktoré predstavujú relevantné trhy na určenie, či žalobca môže získať skupinovú výnimku upravenú nariadením č. 2790/1999.

96 Pokiaľ ide o tvrdenie žalobcu, podľa ktorého rozhodujúcou okolnosťou na určenie podielu trhu poskytovateľa je situácia existujúca pred uzavretím dohôd o partnerstve, a nie po tomto uzavretí, treba pripomenúť, že podľa článku 9 ods. 2 písm. a) nariadenia č. 2790/1999 na účely uplatnenia článku 3 „podiel na trhu sa vypočíta na základe údajov vzťahujúcich sa k predchádzajúcemu kalendárnemu roku". Rovnako treba zdôrazniť, ako uviedla Komisia, že v prípade nových trhov sa má prihliadať na okamih, keď bol trh vytvorený. Až od tohto okamihu je možné stanoviť, v akom rozsahu poskytovateľ požíva silu na trhu, a to vypočítaním podielu trhu, ktorý mu zodpovedá v súlade s článkom 9 ods. 2 písm. a) nariadenia č. 2790/1999.

97 V predmetnej veci to znamená, že na účely vypočítania podielu trhu každého z partnerov zberu a/alebo triedenia treba prihliadať na situáciu po uzavretí dohôd o zbere a triedení obalov z domácností a nie, na rozdiel od toho, čo tvrdí žalobca, na skoršiu situáciu.

98 Ako poskytovatelia služieb zberu a triedenia, s ktorými sa žalobca výlučne zaväzuje, partneri zberu a triedenia citeľne prekračujú hranicu 30 % podielu na trhu stanovenú článkom 3 ods. 1 nariadenia č. 2790/1999. Na jednej strane podľa odôvodnenia č. 225 napadnutého rozhodnutia, ktoré nebolo spochybnené žalobcom, v oblasti ľahkých obalov z domácností iba Öko-Box zaviedol konkurenčný systém pre jeden druh obalov z domácností, a to kombinované kartóny na nápoje. Na druhej strane, ako

to žalobca uznal vo svojich písomnostiach, Öko-Box vyvinul systém, ktorý používa infraštruktúry zberu iba pre časť obalov, využívajúc v tomto prípade partnerov zberu žalobcu. Podiel na trhu regionálnych partnerov zberu a/alebo triedenia môže preto ľahko dosiahnuť 100 % a článok 2 ods. 1 nariadenia č. 2790/1999 teda neumožňuje priznať oznámeným dohodám skupinovú výnimku bez akéhokoľvek záväzku.

99 Vzhľadom na predchádzajúce okolnosti je potrebné tento žalobný dôvod zamietnuť.

O treťom žalobnom dôvode založenom na porušení teórie „essential facilities" článkami 2 a 3 napadnutého rozhodnutia

Tvrdenia účastníkov konania

100 Žalobca sa domnieva, že Komisia priznala rozhodujúci význam voľnému prístupu bez prekážok iných systémov zberu k jeho infraštruktúram zberu s cieľom zintenzívniť hospodársku súťaž, a tvrdí, že článok 2 a najmä článok 3 napadnutého rozhodnutia predstavujú pokus o uloženie povinnosti systému ARA bez dodržania požiadaviek teórie „essential facilities".

101 Na podporu tohto dôvodu žalobca na jednej strane tvrdí, že jeho dohody o partnerstve v zásade nebránia spoločnému použitiu kontajnerov, a z týchto zmlúv preto

nevyplýva nijaká výhradnosť v jeho prospech, pokiaľ ide o kontajnery. Za týchto okolností neexistujú materiálne obmedzenia hospodárskej súťaže a záväzky uložené Komisiou sa nemôžu zakladať na článku 81 ods. 3 ES a článku 8 ods. 1 nariadenia č. 17.

102 Na druhej strane žalobca tvrdí, že napadnuté rozhodnutie mu v skutočnosti ukladá povinnosť „uvoľniť" kapacity svojim konkurentom, čo patrí do pôsobnosti článku 82 ES. Takýto záväzok môže byť vzhľadom na judikatúru Súdneho dvora legitímny iba vtedy, ak zariadenia na zber organizované pre žalobcu boli hlavnými zariadeniami (rozsudok Súdneho dvora z 26. novembra 1998, Bronner, C-7/97, Zb. s. I-7791). O takýto prípad však v predmetnej veci nejde, pretože z technického hľadiska je možné zdvojiť existujúce štruktúry systému zberu žalobcu tým, že sa konkurenčným systémom vyzbierania umožní zaviesť systém vyzbierania na miestach, kde spravuje systém uskladnenia a naopak.

103 Komisia popiera všetky tvrdenia predložené žalobcom.

Posúdenie Všeobecným súdom

104 V súlade s ustálenou judikatúrou bola za zneužívajúcu považovaná skutočnosť, že podnik v dominantnom postavení na danom trhu odmietol poskytnúť podniku, s ktorým je v hospodárskej súťaži na susednom trhu, buď suroviny alebo služby nevyhnutné na jej výkon, keďže dotknuté správanie bolo spôsobilé odstrániť akúkoľvek hospodársku súťaž zo strany tohto podniku (rozsudky Súdneho dvora Bronner, už citovaný, bod 38, a z 29. apríla 2004, IMS Health, C-418/01, Zb. s. I-5039, body 40 až 45). V týchto prípadoch môže Komisia, ktorá konštatuje existenciu porušenia, a to

najmä zneužitia dominantného postavenia, zabezpečiť podľa článku 3 nariadenia č. 17 potrebný účinok svojho rozhodnutia uložením určitých povinností (rozsudok Súdneho dvora zo 6. apríla 1995, RTE a ITP/Komisia, C-241/91 P a C-242/91 P, Zb. s. I-743, body 90 a 91).

105 V súlade s dohodami o partnerstve sú partneri zberu a triedenia poverení zaviesť infraštruktúry nevyhnutné na vykonanie svojich zmluvných povinností (pozri odôvodnenie č. 98 napadnutého rozhodnutia). Tieto infraštruktúry patria partnerom zberu a triedenia a nie žalobcovi, ktorý sa obmedzuje na dohodnutie ich umiestnenia s miestnymi orgánmi. Žalobca tvrdí, že nemá nijaké vlastnícke právo alebo právo kontroly k týmto zariadeniam, ktoré by mu umožnilo odmietnuť zneužívajúcim spôsobom poskytovanie služieb zberu jeho konkurentom s cieľom vylúčiť ich z trhu zneškodňovania obalov.

106 Podľa dohôd o partnerstve a možností organizácie, ktoré si priznal v záväzku č. 3, je však žalobca spôsobilý kontrolovať spoločne so svojimi partnermi prístup k infraštruktúram zavedeným v každom regióne zberu. Žalobca tak môže blokovať prístup svojich konkurentov k infraštruktúram zberu a triedenia patriacim jeho partnerom.

107 Ako totiž Komisia zdôraznila v odôvodnení č. 234 napadnutého rozhodnutia, problém v tejto veci spočíva v tom, že podľa možností organizácie, ktoré si žalobca priznal v záväzku č. 3, môže zabrániť spoločnému používaniu infraštruktúr zberu a triedenia. Využívajúc tieto možnosti organizácie môže žalobca najmä zabrániť partnerom zberu, ktorí sa o to snažia, otvoriť ich infraštruktúry konkurentom systému ARA a sťažiť tak ich vstup na trh systémov zneškodňovania obalov z domácností. Toto správanie

môže viesť k obmedzeniu hospodárskej súťaže na tomto trhu a obmedziť tak dopyt po službách zberu a triedenia na trhu zberu a triedenia obalov z domácností.

108 Ako bolo uvedené v bode 67 vyššie, s cieľom odstrániť toto nebezpečenstvo Komisia považovala za nevyhnutné spojiť individuálnu výnimku so záväzkami upravenými v článku 3 napadnutého rozhodnutia v súlade s článkom 8 ods. 1 nariadenia č. 17.

109 V predmetnej veci tak nejde o jednostranné odmietnutie zo strany žalobcu poskytnúť konkurenčným podnikom službu nevyhnutnú na rozvíjanie susedného trhu, ktoré by bolo v rozpore s článkom 82 ES a ktoré by tak legitimovalo uplatnenie teórie „essential facilities“. Ide o prípad, keď postavenie, ktoré si vyhradzuje žalobca podľa dohôd o partnerstve s podnikmi zberu a triedenia, môže viesť k obmedzeniu hospodárskej súťaže na trhu systémov zneškodňovania obalov z domácností, čím sa obmedzí dopyt po službách zberu a triedenia na trhu zberu a triedenia obalov z domácností. V dôsledku toho Komisia v tomto prípade správne neuplatnila teóriu „essential facilities“ a judikatúru Súdneho dvora, ktorá sa na ňu vzťahuje.

110 Z vyššie uvedeného na jednej strane vyplýva, že Komisia neskúšala uplatniť v predmetnej veci teóriu „essential facilities“ a na druhej strane, že teória „essential facilities“, ako aj judikatúra Súdneho dvora, ktorá sa na ňu vzťahuje, nie sú uplatniteľné v predmetnom prípade na účely preskúmania zákonnosti záväzkov, ktoré sú spojené s individuálnou výnimkou priznanou žalobcovi Komisiou. Je preto opodstatnené tento žalobný dôvod zamietnuť.

O štvrtom žalobnom dôvode založenom na neuskutočniteľnosti povinností upravených napadnutým rozhodnutím

Tvrdenia účastníkov konania

111 Žalobca uvádza, že záväzky uložené napadnutým rozhodnutím porušujú judikatúru Súdneho dvora týkajúcu sa zásady proporcionality, pretože nie sú primerané na dosiahnutie sledovaného cieľa a nepredstavujú najmenší možný záväzok.

112 Žalobca sa okrem toho domnieva, že Komisia dostatočne neprihliadla na osobitnosti systému ARA, pretože na rozdiel od systému zneškodňovania odpadov existujúceho v Nemecku zber, triedenie a zhodnotenie sú z podstatnej časti uskutočňované rôznymi podnikmi a títo partneri nemôžu poskytnúť dôkazy *a posteriori* preukazujúce zozbieraný, vytriedený a zhodnotený objem obalov, ale majú stálu povinnosť odovzdať fyzicky zozbierané obaly do preberacích centier žalobcu. V dôsledku toho záväzok uložený v článku 3 písm. b) napadnutého rozhodnutia má za jediný cieľ zabrániť žalobcovi žiadať vyšší podiel z vyzbieraných výrobkov, ako mu zodpovedá. Tento záväzok teda v sebe zahŕňa, že žalobca bude informovaný o podiele trhu systému ARA v okamihu odovzdania zozbieraných obalov, čo nie je možné z dvoch dôvodov. Prvým dôvodom je, že vonkajšie systémy zberu, to znamená systémy, ktoré nemajú záujem na spoločnom používaní infraštruktúr zberu, nie sú povinné informovať žalobcu o ich objemoch na základe licencie, čo znemožňuje výpočet podielu žalobcu z pohľadu celého objemu obalov z domácností. Druhý dôvod je ten, že informácie týkajúce sa podielov na trhu sú dostupné až *a posteriori*, po pravidelných vyhláseniach o objemoch na základe licencie uskutočnených výrobcami a dovozcami. Žalobca sa

tak domnieva, že na to, aby mohol rozdeliť vyzbierané výrobky medzi rôznych prevádzkovateľov systému, treba použiť metódy rozdelenia, ktoré sú známe vopred od okamihu dodania určeného objemu obalov.

113 Nakoniec žalobca dopĺňa, že neexistuje nijaká súvislosť medzi obmedzením hospodárskej súťaže a záväzkom uloženým v článku 3 písm. b) napadnutého rozhodnutia a zdôrazňuje, že 28. augusta 2003 zaslal Komisii návrh s cieľom určiť inú metódu rozdelenia, ktorá predpokladá, že rôzne systémy zberu vyhradzujú každý rok vopred určené množstvo prevzatia pri podniku zberu v závislosti od očakávaných objemov na základe licencie. Komisia však na tento model údajne neprihliadla.

114 Komisia a vedľajší účastníci konania odmietajú všetky tvrdenia, ktoré uvádza žalobca.

Posúdenie Všeobecným súdom

115 Najskôr treba uviesť, že žalobca poukazuje na zásadu proporcionality jednak na podporu svojho štvrtého žalobného dôvodu týkajúceho sa uskutočniteľnosti záväzkov upravených v napadnutom rozhodnutí, jednak ako na autonómny dôvod (piaty žalobný dôvod). V rámci piateho žalobného dôvodu preto treba preskúmať proporcionalitu záväzkov, a to najmä záväzku upraveného v článku 3 písm. b) napadnutého rozhodnutia a preskúmať v rámci tohto žalobného dôvodu uskutočniteľnosť dotknutého záväzku.

116 Na účely odpovede na tvrdenia vznesené žalobcom v prvom rade, a ako vyplýva zo spisu, treba uviesť, že objemy na základe licencie vonkajších systémov nehrajú v predmetnej veci nijakú úlohu na výpočet podielu žalobcu vo všetkých objemoch obalov z domácností. Treba totiž zdôrazniť, že problém rozdelenia zozbieraných obalov vzniká iba v prípade spoločného použitia infraštruktúr zberu. V takom prípade, keďže žalobca si nemôže nárokovať vlastníctvo všetkých zozbieraných obalov, treba vypočítať časť obalov zodpovedajúcu každému zo systémov zberu, ktoré zdieľajú tieto infraštruktúry, s cieľom rozdeliť medzi nich zozbierané obaly. V dôsledku toho je tvrdenie uvedené žalobcom, týkajúce sa disponibility údajov o objemoch na základe licencie vonkajších systémov, úplne bezdôvodné.

117 V druhom rade napriek jeho tvrdeniam žalobca nepreukázal dôvody, pre ktoré nebude možné vypočítať jeho podiel vo všetkých objemoch obalov z domácností v čase odovzdania zozbieraných obalov v preberacích centrách, keďže rozdelenie zozbieraných obalov vyžaduje metódu rozdelenia stanovenú vopred a platnú počas jedného roka. Naopak, z dohody o odpadoch a o licencii, ktorá zaväzuje žalobcu a pôvodcov odpadu, vyplýva, že na vypočítanie výšky ročného poplatku žalobcovi musia pôvodcovia odpadu prihlásiť presné množstvá uvedené na trh mesačne a štvrťročne najneskôr desiaty deň druhého mesiaca po skončení obdobia, ktoré je predmetom odpočtu podľa toho, či ide o veľkého alebo malého pôvodcu. To znamená, že objemy odpadov pokryté licenčnými zmluvami o odpadoch môžu byť žalobcom vypočítané na základe týchto zmlúv a údajov, ktoré pravidelne dostáva.

118 Nepochybne, konečné údaje týkajúce sa uplynutého kalendárneho roka budú dostupné až v prvých desiatich dňoch druhého mesiaca po skončení posledného mesiaca a posledného štvrťroka uvedeného roka. To však neznamená, ako tvrdí žalobca, že

rozdelenie obalov sa bude môcť uskutočniť až pätnásť mesiacov po začatí obchodnej činnosti, brániac tým „priebežnému rozdeleniu“ zozbieraných obalov. Rozdelenie zozbieraných obalov sa môže vykonať podľa zberu na základe skutočných objemov obalov na základe licencie uvedených na trh počas predchádzajúcich mesiacov. Výsledok tohto rozdelenia bude opravený na konci roka kompenzáciou na základe konečných skutočných objemov oznámených pôvodcami odpadu. Ako uviedla Komisia, rozdelenie sa môže tiež systematicky zakladať na predpokladaných množstvách, ktoré môžu byť prispôsobené iba v určitých presných momentoch. Ako vyplýva zo spisu, táto posledná uvedená možnosť bola navrhnutá žalobcom a prijatá Komisiou počas konania o nariadení predbežného opatrenia pred Všeobecným súdom.

119 V treťom rade treba uviesť, ako vyplýva z pojednávania, že napadnuté rozhodnutie bolo pre účastníkov konania predbežne vykonané dostatočne.

120 Z vyššie uvedeného vyplýva, že priebežné rozdelenie zozbieraných obalov nepredstavuje prekážku uskutočniteľnosti záväzku upraveného v článku 3 písm. b) napadnutého rozhodnutia a v rozpore s tým, čo tvrdí žalobca, neukladá použitie metódy rozdelenia stanovenej vopred a platnej na obdobie jedného roka.

121 Ďalšie tvrdenia uvádzané žalobcom nemôžu vyvrátiť tento záver.

122 Pokiaľ ide v prvom rade o tvrdenie, podľa ktorého neexistuje nijaká súvislosť medzi obmedzením hospodárskej súťaže a uloženým záväzkom, treba ho považovať za bezdôvodné. Z odôvodnení č. 290 a 293 napadnutého rozhodnutia vyplýva, že existuje jasná súvislosť medzi na jednej strane uloženým záväzkom a na druhej strane nebezpečenstvom uzavretia vertikálneho trhu smerom nahor pred konkurentmi žalobcu a zníženia dopytu po službách zberu a triedenia na trhu zberu a triedenia obalov z domácností. Toto nebezpečenstvo vyplýva z priznania individuálnej výnimky dohodám, ktorými sa žalobca zaväzuje iba s jediným partnerom v jednom regióne zberu a priznáva si možnosti, ktoré môžu zabrániť spoločnému použitiu infraštruktúr zberu a triedenia. Cieľom tohto záväzku je teda vyhnúť sa tomu, aby žalobca mohol získať potvrdenia alebo dôkazy týkajúce sa množstiev obalov zodpovedajúcich konkurenčným systémom, ktoré s ním zdieľajú infraštruktúry zberu, a aby si privlastnil množstvá, ktoré zodpovedajú týmto systémom, najmä vo vzťahu k rakúskemu dozornému orgánu. Takéto správanie zo strany žalobcu bráni konkurenčným systémom dodržať úrovne odovzdania a sťažuje ich prežitie na trhu. Ich odchod z trhu by viedol k zníženiu dopytu po službách zberu a triedenia na trhu zberu a triedenia obalov z domácností. V rozpore s tvrdeniami žalobcu a vzhľadom na článok 8 ods. 1 nariadenia č. 17 tak Komisia správne uložila dotknutý záväzok s cieľom vyhnúť sa tomu, že individuálna výnimka priznaná žalobcovi bude viesť k obmedzeniu hospodárskej súťaže na trhu systémov zneškodňovania obalov z domácností, a teda k zníženiu dopytu po službách zberu a triedenia obalov z domácností.

123 Pokiaľ ide v druhom rade o tvrdenie žalobcu, podľa ktorého Komisia skopírovala veľkú časť textu záväzku uvedeného v článku 3 písm. b) rozhodnutia o nemeckom systéme zneškodňovania odpadov bez prihliadnutia na osobitosti systému ARA, treba ho rovnako považovať za bezdôvodné. Preskúmanie dvoch dotknutých rozhodnutí totiž dokazuje, že ich odseky sa medzi sebou nezhodujú. Okrem toho na rozdiel od tvrdení žalobcu preskúmanie napadnutého rozhodnutia dokazuje, že potvrdenia alebo dôkazy, na ktoré odkazuje záväzok uložený v článku 3 písm. b) tohto rozhodnutia, nemajú nahradiť fyzické odovzdanie zozbieraných obalov, ale majú osvedčiť, aká časť

obalov patrí žalobcovi. Podľa článku 11 ods. 8 dekrétu a záväzku č. 2 schválenia na účely zavedenia a prevádzky systému zberu a zhodnotenia majú tieto potvrdenia pred rakúskym dozorným orgánom preukázať, že žalobca spĺňa tieto úrovne zberu. Podľa odôvodnenia č. 291 napadnutého rozhodnutia môžu byť tiež použité na zníženie odmeny partnerov v prípadoch spoločného použitia infraštruktúr zberu.

124 Z vyššie uvedeného vyplýva, že metódy rozdelenia navrhnuté Komisiou sú založené na údajoch, ktoré sú ľahko dostupné žalobcovi v okamihu rozdelenia zozbieraných obalov, ako sú predpokladané množstvá alebo objemy na základe licencie týkajúce sa predchádzajúcich mesiacov, a že tieto metódy teda prihliadajú na osobitnosti systému ARA rovnako ako metóda navrhovaná žalobcom. Jediný rozdiel spočíva v skutočnosti, že v metódach navrhnutých Komisiou môžu byť predpokladané množstvá alebo objemy na základe licencie týkajúce sa predchádzajúcich mesiacov opravené *a posteriori*, napríklad na základe skutočných a konečných množstiev obalov na základe licencie uvedených na trh a oznámených pôvodcami odpadu. Ako bolo uvedené v bode 118 vyššie, táto oprava *a posteriori* nie je nezlučiteľná z priebežným rozdelením zozbieraných obalov medzi systémami zberu, ktoré zdieľajú infraštruktúry zberu. Na rozdiel od tvrdení žalobcu tak záväzok nie je neuskutočniteľný.

125 Tento žalobný dôvod teda musí byť zamietnutý.

O piatom žalobnom dôvode založenom na porušení zásady proporcionality

Tvrdenia účastníkov konania

126 Žalobca tvrdí, že záväzok upravený v článku 3 písm. b) napadnutého rozhodnutia je neprimeraný z dôvodu, že mu ukladá záväzky, ktoré mu môžu zabrániť v dodržaní stanovených úrovní, a ohrozujú tak jeho existenciu. Tento záväzok totiž znižuje prístup žalobcu ku kapacitám zberu, ktorými disponuje. Z tohto dôvodu si žalobca priznal právo usporiadať svoj systém tak, že zmluvne zakázal podnikom zberu konať vo svojom mene. Neprimeranosť je osobitne zrejmá v dvoch prípadoch, ktorými sú nadobudnutie dodatočných objemov na základe licencie iným systémom zberu a zavedenie, inými systémami zberu, zariadení zberu, ktoré sú celkom alebo sčasti ich vlastníctvom.

127 V prvom prípade sa žalobca domnieva, že príchod iného systému zberu na trh zníži podiel systému ARA na celkových objemoch obalov z domácností, čiže jeho podiel na trhu. Konkurenti sa totiž neobmedzia na prevzatie klientov systému ARA, ale okrem iného zavedú na trh dodatočné objemy obalov na základe licencie, ktoré aktuálne nie sú prevzaté ani výrobcami, ani distribútormi, a ktoré nazýva „objemy obalov parazitujúcich podnikov“. V takejto situácii je podiel výrobkov zozbieraných regionálnymi partnermi, ktorý si môže nárokovať žalobca, obmedzený, čo mu neumožňuje dodržať stanovené úrovne, takže Bundesministerium für Umwelt, Jugend und Familie (rakúske ministerstvo životného prostredia, mládeže a rodiny) by mu mohlo odňať jeho schválenie. Záväzok uložený Komisiou tak znižuje prístup žalobcu ku kapacitám zberu.

128 Navyše sa domnieva, že riešenie navrhnuté Komisiou spočívajúce v prispôsobení objemov kontajnerov s cieľom čeliť väčším objemom zberu nie je uspokojujúce. Žalobca tak môže vedieť až *a posteriori*, že kapacity zberu nie sú dostatočné, a opravné opatrenia nemôžu byť účinne prijaté pred uplynutím dvoch rokov. To je dôvod, pre ktorý sa domnieva, že na to, aby mohli zdieľať kontajnery, musia konkurenčné systémy zberu každý rok vopred určiť nevyhnutné objemy kontajnerov, ako aj príslušné objemy zberu.

129 Žalobca spresňuje, že stanovenie kapacít zberu a prístup k zozbieraným množstvám predstavujú rovnakú problematiku a že ak by ho dotknutý záväzok nútil uvoľniť objemy zberu konkurentom, všetky odhady jeho kapacít by sa stali bezpredmetnými.

130 Pokiaľ ide o druhý prípad, žalobca uvádza, že konkurenčnými systémami sú najmä poskytovatelia špecializovaní na určité presné druhy obalov, ktoré sú spôsobilé zaviesť iné zariadenia zberu doplnkovo využívajúce zariadenia, ktoré prevádzkuje. To je najmä prípad systémov Öko-Box a Bonus. Podľa žalobcu je toto správanie konkurenčných systémov úplne predvídateľné, pretože spoločné použitie infraštruktúr zberu nevytvára skutočnú konkurenciu cien, ktorá môže vzniknúť iba pri zavedení vlastných infraštruktúr zberu. Domnieva sa preto, že aj v prípade len čiastočného spoločného použitia infraštruktúr zberu je nútený pre uložený záväzok odstúpiť od prebratia zozbieraných objemov v rozsahu väčšom ako v tom, ktorý zodpovedá potrebám konkurenčného systému, čo je zjavne neracionálne.

131 Žalobca sa okrem toho sťažuje na skutočnosť, že Komisia neponúkla nijaké riešenie problému čiastočného spoločného použitia infraštruktúr zberu a že ani neskúmala predložený kompromisný návrh.

132 Žalobca nakoniec uvádza, že záväzok uvedený v článku 3 písm. b) napadnutého rozhodnutia ho núti reorganizovať zber obalov, čo spôsobuje zvýšenie nákladov zberu a v dôsledku toho stratu účinnosti systému ARA. Domnieva sa preto, že tieto náklady sa musia prejaviť u tých, ktorí majú prospech zo spoločného použitia infraštruktúr zberu, teda na konkurenčných systémoch a partneroch zberu. Rovnako zastáva názor, že náklady fungovania systému (alebo systémové náklady) musia tiež znášať konkurenčné systémy.

133 Komisia a vedľajší účastníci konania odmietajú všetky tvrdenia, ktoré uvádza žalobca.

Posúdenie Všeobecným súdom

134 Treba pripomenúť, že zásada proporcionality, ktorá je jednou zo všeobecných zásad práva Spoločenstva, podľa ustálenej judikatúry vyžaduje, aby akty inštitúcie nepresahovali hranicu toho, čo je vhodné a nevyhnutné na dosiahnutie stanoveného cieľa, pričom sa rozumie, že v prípade, ak existuje možnosť voľby medzi viacerými vhodnými opatreniami, treba zvoliť možnosť, ktorá je najmenej ťaživá (rozsudky Súdneho dvora z 11. júla 2002, Käserei Champignon Hofmeister, C-210/00, Zb. s. I-6453, bod 59; z 9. septembra 2004, Španielsko a Fínsko/Parlament a Rada, C-184/02 a C-223/02, Zb. s. I-7789, bod 57, a zo 7. júla 2009, S.P.C.M. a i., C-558/07, Zb. s. I-5783, bod 41).

135 V predmetnej veci je cieľom sledovaným Komisiou prostredníctvom uloženia záväzku uvedeného v článku 3 písm. b) napadnutého rozhodnutia vyhnúť sa odstráneniu hospodárskej súťaže na trhu systémov zneškodňovania obalov z domácností, ku ktorému by mohlo dôjsť, ak by sa priznala individuálna výnimka dohodám o zbere a triedení oznámeným žalobcom, a ktoré by znížilo dopyt po službách zberu a triedenia na

trhu zberu a triedenia obalov z domácností. Z odôvodnení č. 290 a 292 napadnutého rozhodnutia totiž vyplýva, že v prípadoch spoločného použitia infraštruktúr zberu by sa žalobca mohol pokúsiť privlastniť si všetky zozbierané obaly a zabrániť tak konkurenčným systémom dodržať úrovne odovzdania. Ako bolo uvedené v bode 122 vyššie, zakázať žalobcovi žiadať o potvrdenia alebo dôkazy o množstvách obalov zodpovedajúcich podielu držanému jeho konkurentmi vo všetkých obaloch z domácností by umožnilo vyhnúť sa tomu, že si privlastní všetky zozbierané obaly, najmä vo vzťahu k rakúskemu dozornému orgánu, ktorému bude musieť predložením dôkazov preukázať, že dosiahol svoju úroveň odovzdania. Rovnako, ako vyplýva z bodu 123 vyššie, tento zákaz je zlučiteľný s osobitosťami systému ARA.

136 S cieľom vyhnúť sa tomu, že žalobca sa pokúsi privlastniť si všetky zozbierané obaly, sa musí stanoviť rozdelenie týchto obalov. V tejto súvislosti Komisia navrhla metódy rozdelenia založené na presných podieloch zodpovedajúcich množstvám každého systému na základe licencie, čo neutralizuje nebezpečenstvo monopolizácie obalov zozbieraných zo strany žalobcu. Tieto metódy rozdelenia totiž bránia žalobcovi pokúsiť sa oslabiť postavenie konkurenčných systémov umelým zvýšením množstiev oznámených partnerom zberu. Tieto metódy sa teda zdajú ako dostatočné z hľadiska sledovaného cieľa, ktorým je vyhnúť sa akémukoľvek odstráneniu hospodárskej súťaže na trhu systémov zneškodňovania obalov z domácností, a tak sa vyhnúť zníženiu dopytu po službách zberu a triedenia na trhu zberu a triedenia obalov z domácností.

137 Záväzok uložený v článku 3 písm. b) napadnutého rozhodnutia tak nie je neprimeraný vo svetle cieľa sledovaného Komisiou (pozri v tomto zmysle rozsudok Käserei Champignon Hofmeister, už citovaný, body 60 až 64).

138 Tento záver nemôžu vyvrátiť tvrdenia uvedené žalobcom týkajúce sa nadobudnutia dodatočných objemov na základe licencie iným systémom zberu a čiastočného použitia ním zavedených zariadení zberu.

139 V prvom rade, pokiaľ ide o tvrdenie týkajúce sa nadobudnutia dodatočných objemov na základe licencie iným systémom zberu, na jednej strane treba zdôrazniť, že článok 11 ods. 7 dekrétu v znení relevantnom v tejto veci stanovuje, že percentuálne podiely musia byť stanovené tak, aby sa vyzbieralo aspoň 50 % množstva každého materiálu obalov, pre ktorý sa predpokladá účasť na systéme. Na druhej strane podľa záväzku č. 1 schválenia na účely zavedenia a prevádzky systému zberu a zhodnotenia minimálne úrovne zberu a zhodnotenia pre žalobcu budú vypočítané „vzhľadom na množstvá obalov, ktoré sú v priebehu kalendárneho roka predmetom zmluvy podľa článku 11 ods. 7 [dekrétu]“ [*neoficiálny preklad*]. Vstup „parazitujúcich obalov“, to znamená obalov, ktoré až doposiaľ neboli prevzaté nijakým systémom zneškodňovania, preto nebude mať nijaký vplyv na úrovne zberu žalobcu, ktoré budú aj naďalej vypočítané spôsobom uvedeným vyššie. Okrem toho je nepochybne pravda, že skutočnosť, že parazitujúce obaly sa môžu stať obalmi na základe licencie konkurenčných systémov žalobcu, má za následok, že tieto obaly mu nebudú k dispozícii na dosiahnutie jeho úrovne zberu. Vzhľadom na štruktúru uplatniteľnej vnútroštátnej právnej úpravy však v situácii spoločného použitia infraštruktúr zberu s cieľom vyzbierať množstvo obalov nevyhnutných na dosiahnutie ich úrovne zberu, systémy nemôžu počítať s parazitujúcimi obalmi, ale musia zvýšiť svoje kapacity zberu, napríklad zvýšením frekvencie odvozu kontajnerov.

140 Tvrdenie, podľa ktorého žalobca môže až *a posteriori* vedieť, že predpokladané kapacity zberu nie sú dostatočné, nemôže vyvrátiť tento záver. Ako bolo totiž uvedené v bode 118 vyššie, žalobca môže vopred odhadnúť objem obalov na základe licencie a môže, vychádzajúc z tohto čísla, stanoviť, aké sú jeho potreby zberu a rozhodnúť, či treba zvýšiť kapacity zberu. Rovnako bude môcť opraviť predpokladané kapacity

zberu v závislosti od objemov obalov skutočne uvedených na trh a priebežne oznámených subjektmi s licenciou.

141 Nakoniec, v rozpore s tvrdeniami žalobcu, spoločné použitie infraštruktúr zberu nepredstavuje skutočné uvoľnenie kapacít zberu v prospech nových konkurentov, ktoré by mu škodilo. V skutočnosti spoločné použitie neznižuje jeho kapacity zberu, pretože kapacity zberu závisia od objemu obalov na základe licencie, ktorý každý systém zberu oznámi partnerom zberu, a prihliadajú tak na zvýšenie objemu obalov na základe licencie na každom území zberu. Ako už bolo naznačené v bode 139 vyššie, žalobca na to, aby zabezpečil dodržanie úrovní zberu, musí prispôsobiť zber novým potrebám, napríklad tým, že požiada partnerov o zvýšenie kapacity kontajnerov alebo zvýšením frekvencie odvozov.

142 V dôsledku toho musí byť tvrdenie o nadobudnutí dodatočných objemov na základe licencie konkurenčným systémom zberu zamietnuté.

143 V druhom rade tvrdenie týkajúce sa čiastočného použitia infraštruktúr zberu zavedených žalobcom systémami, ktoré majú svoje vlastné infraštruktúry zberu, nemôže spochybniť proporcionalitu dotknutého záväzku. Ako vyplýva zo spisu, záväzok uložený žalobcovi v článku 3 písm. b) napadnutého rozhodnutia nedáva právo konkurenčným systémom, ktoré žiadajú o čiastočné použitie infraštruktúr zberu, privlastniť si množstvo obalov rovnajúce sa celkovému objemu obalov na základe licencie uvedenému na trh, ktorého sú držiteľmi. Naopak, konkurenčné systémy musia vopred oznámiť časť objemu obalov na základe licencie, ktorého sú držiteľmi, pre ktorý chcú využiť spoločné použitie, a iba na túto časť možno prihliadnuť pri rozdelení zozbieraných obalov. Navyše treba zdôrazniť, že táto možnosť bola navrhnutá žalobcom

a prijatá Komisiou v rámci konania o nariadení predbežného opatrenia pred Všeobecným súdom.

144 Pokiaľ ide o tvrdenie žalobcu, podľa ktorého spoločné použitie infraštruktúr zberu, celkové alebo čiastočné, nevytvára skutočnú hospodársku súťaž cien, treba pripomenúť, že napadnuté rozhodnutie umožňuje žalobcovi znížiť odmenu stanovenú v dohodách o partnerstve. Jeho konkurenti tak budú znášať tak náklady týkajúce sa sprístupnenia kontajnerov a zberných vriec, ako aj náklady týkajúce sa zberu z domácností a od používateľov s podobným objemom obalov a prepravy príslušných obalov na základe licencie, ktoré im prislúchajú. Nepochybne, táto okolnosť ich stavia z hľadiska niektorých nákladov do tej istej situácie ako žalobcu. Napriek tomu z pohľadu možných rozdielov, pokiaľ ide o organizáciu a správu systému, rentabilné zhodnotenie a uvádzanie surovín na trh, ako aj obchodnú politiku rôznych podnikov, hospodárska súťaž v oblasti cien nemôže byť vylúčená.

145 Pokiaľ ide o nevyhnutnú povahu dotknutého záväzku, z odôvodnení č. 290 a 293 napadnutého rozhodnutia vyplýva, že bez tohto záväzku by sa žalobca mohol pokúsiť kontrolovať rozdelenie zozbieraných obalov, privlastniac si časť obalov, ktorá mu v skutočnosti nepatrí. Aj keď žalobca navrhol inú metódu rozdelenia založenú na určenej kapacite odovzdania, vopred stanovenej každý rok v závislosti od očakávaných objemov na základe licencie, nedokázal preukázať existenciu iných opatrení, ktoré by spôsobili zbytočnosť tohto záväzku. Vzhľadom na silné postavenie žalobcu na trhu mu totiž ním navrhovaná metóda rozdelenia nezabráni zmeniť množstvá žiadané každý rok umelým zvýšením očakávaných množstiev na základe licencie s cieľom oslabiť postavenie konkurenčných systémov, a znížiť tak časť kontajnerov dostupných pre konkurentov. Ako uviedla Komisia vo svojich podaniach bez toho, aby žalobca úspešne spochybnil toto tvrdenie, konkurenčné systémy skúsia odpovedať zvýšením žiadaných množstiev, čo bude viesť k pretekom za podielmi medzi konkurenčnými systémami, najmä v hospodársky príťažlivejších regiónoch, v ktorých bude mať žalobca veľmi dobré postavenie vzhľadom na jeho silnú pozíciu na trhu. Naopak, rozdelenie predpokladané v článku 3 písm. b) napadnutého rozhodnutia je založené

na vhodných, objektívnych a overiteľných metódach, ktoré chránia záujmy nových konkurentov pri súčasnom dodržaní postavenia žalobcu na trhu.

146 V dôsledku toho neexistuje iné opatrenie umožňujúce vyhnúť sa rovnako účinne odstráneniu hospodárskej súťaže na vertikálnom trhu smerom nahor. Záväzok uvedený v článku 3 písm. b) napadnutého rozhodnutia je tak nevyhnutný na dosiahnutie sledovaného cieľa [pozri v tomto zmysle rozsudky Súdneho dvora Käserei Champignon Hofmeister, už citovaný, bod 66, a z 10. decembra 2002, British American Tobacco (Investments) a Imperial Tobacco, C-491/01, Zb. s. I-11453, bod 139].

147 Z vyššie uvedeného vyplýva, že dotknutý záväzok neporušuje zásadu proporcionality, keďže predstavuje opatrenie spôsobilé uskutočniť cieľ sledovaný napadnutým rozhodnutím, a to vyhnúť sa obmedzeniu hospodárskej súťaže na trhu systémov zneškodňovania obalov z domácností a následnému zníženiu dopytu po službách zberu a triedenia obalov z domácností, a nejde nad rámec toho, čo je nevyhnutné na dosiahnutie tohto cieľa.

148 Tvrdenie založené na strate účinnosti systému ARA vyplývajúcej zo skutočnosti, že v prípadoch spoločného použitia infraštruktúr zberu žalobca nie je oprávnený preniesť niektoré náklady na konkurenčné systémy a na partnerov zberu, nemôže vyvrátiť tento záver. Na jednej strane, pokiaľ ide o systémové náklady, podľa odôvodnení č. 139 a 304 napadnutého rozhodnutia vyplývajú zo zavedenia systému ARA a zodpovedajú osobitostiam tohto systému. V prípade spoločného použitia žalobca nepreukázal, že konkurenti, ktorí majú prospech zo spoločného použitia infraštruktúr zberu, majú výhody aj z celého systému ARA na účely rozvoja svojej činnosti zneškodňovania odpadov. Naopak, možno si predstaviť, že na základe spoločného použitia iba

infraštruktúr zberu konkurenti zavedú svoju vlastnú technológiu zneškodňovania odpadov. Preto skutočnosť, že žalobca musí znášať tieto náklady, nespôsobuje nijakú stratu účinnosti pre systém ARA, a preto nie je odôvodnené preniesť ich na tretie osoby. Na druhej strane, pokiaľ ide o náklady vyplývajúce zo spoločného použitia infraštruktúr zberu, treba zdôrazniť, že žalobca nepreukázal, v akom rozsahu spoločné použitie infraštruktúr zberu zmení náklady na jedno kilo zozbieraných obalov. Z tohto dôvodu nemožno stanoviť pomer, v ktorom môže znížiť účinnosť systému ARA, ak žalobca nebol oprávnený preniesť ich na tretie osoby.

149 Tento žalobný dôvod teda musí byť zamietnutý.

O šiestom žalobnom dôvode založenom na rozporoch existujúcich medzi výrokom a odôvodnením napadnutého rozhodnutia

Tvrdenia účastníkov konania

150 Žalobca tvrdí, že existuje rozpor medzi odôvodneniami č. 301 a 313 napadnutého rozhodnutia a jeho výrokom, osobitne článkom 3 písm. b). Tento článok nepredpokladá možnosť neuplatniť záväzok v prípade, keď konkurenčné systémy nežiadajú o spoločné použitie infraštruktúr zberu, a neobsahuje žiadny údaj o okamihu, ku ktorému sa má záväzok uplatniť. Podľa neho výrok napadnutého rozhodnutia musí byť opravený tak, že jeho znenie objasní vzťah existujúci medzi uložením záväzku, spoločným použitím zariadení zberu a okamihom, od ktorého sa má záväzok uplatňovať.

Žalobca nakoniec uvádza, že napadnuté rozhodnutie nie je ani dostatočne presné, ani relevantné.

151 Komisia popiera všetky tvrdenia predložené žalobcom.

Posúdenie Všeobecným súdom

152 Treba konštatovať, že hoci je pravda, že článok 3 písm. b) napadnutého rozhodnutia stanovuje, že žalobca „môže požadovať od podnikov zberu, aby mu poskytli potvrdenie iba pre množstvá obalov zodpovedajúce podielu držanému systémom ARA, pokiaľ ide o všetky obaly z domácností povolené systémom pre niektoré kategórie materiálov“ [*neoficiálny preklad*], nič to nemení na skutočnosti, že podľa judikatúry výrok rozhodnutia musí byť vykladaný vo svetle odôvodnenia, ktoré ho podporuje, a to, v predmetnej veci, odôvodnení č. 301 a 313 napadnutého rozhodnutia (pozri v tomto zmysle rozsudok Súdu prvého stupňa z 15. septembra 1998, European Night Services a i./Komisia, T-374/94, T-375/94, T-384/94 a T-388/94, Zb. s. II-3141, bod 211). Z odôvodnenia č 301 napadnutého rozhodnutia vyplýva, že „ak konkurenčný systém nežiada o spoločné použitie, ale nainštaluje svoju vlastnú infraštruktúru zberu, záväzky sa neuplatnia“ [*neoficiálny preklad*], a z odôvodnenia č. 313, že „odmena sa zníži iba vtedy, ak konkurenčný systém požiada o spoločné použitie v danom regióne zberu a výlučne odo dňa schválenia systému“ [*neoficiálny preklad*].

153 Rovnako hoci je pravda, že článok 3 písm. b) napadnutého rozhodnutia uvádza, že „táto povinnosť sa uplatňuje na všetky podniky zberu, s ktorými ARGEV podpísal

dohodu o partnerstve“ [*neoficiálny preklad*], nič to nemení na skutočnosti, že podľa judikatúry citovanej v bode 152 vyššie táto časť uvedeného článku musí byť tiež vykladaná vo svetle odôvodnenia č 292 napadnutého rozhodnutia. Toto odôvodnenie na jednej strane spresňuje, že záväzok sa týka všetkých podnikov, ktoré uzavreli dohodu o partnerstve so žalobcom nezávisle na skutočnosti, že povoľujú spoločné použitie infraštruktúr s cieľom podnietiť ich uzavrieť dohody s konkurenčnými systémami, a na druhej strane, že záväzok upravený v článku 3 písm. b) napadnutého rozhodnutia platí výlučne v prípadoch, keď konkurenčný systém žiada o výhodu spoločného použitia infraštruktúr zberu v súlade s povinnosťou upravenou v článku 3 písm. a) tohto rozhodnutia.

154 V dôsledku toho v rozpore s tvrdeniami žalobcu výrok napadnutého rozhodnutia vykladaný vo svetle jeho dôvodov jasne a presne uvádza, že na jednej strane je dotknutý záväzok uložený iba v prípade, keď konkurenčný systém žiada o spoločné použitie infraštruktúr zberu, a na druhej strane relevantným dátumom na uplatnenie záväzku je deň schválenia systému. Preto je opodstatnené zamietnuť tento žalobný dôvod a žalobu v celom rozsahu.

O trovách

155 Podľa článku 87 ods. 2 rokovacieho poriadku účastník konania, ktorý nemal vo veci úspech, je povinný nahradiť trovy konania, ak to bolo v tomto zmysle navrhnuté. Keďže žalobca nemal vo veci úspech a Komisia, EVA a BAA navrhli zaviazať žalobcu na náhradu trov konania, je potrebné rozhodnúť, že žalobca znáša svoje vlastné trovy konania a je povinný nahradiť trovy konania, ktoré vznikli Komisii, podnikom EVA a BAA, vrátane trov konania súvisiacich s konaním o návrhu na odklad vykonateľnosti napadnutého rozhodnutia.

Z týchto dôvodov

VŠEOBECNÝ SÚD (druhá komora)

rozhodol a vyhlásil:

1. Žaloba sa zamieta.

2. Altstoff Recycling Austria AG znáša svoje vlastné trovy konania, ako aj trovy konania Európskej komisie, EVA Erfassen und Verwerten von Altstoffen GmbH a Bundeskammer für Arbeiter und Angestellte, vrátane trov konania súvisiacich s konaním o návrhu na odklad vykonateľnosti napadnutého rozhodnutia.

Pelikánová Jürimäe Soldevila Fragoso

Rozsudok bol vyhlásený na verejnom pojednávaní v Luxemburgu 22. marca 2011.

Podpisy

Obsah

Okolnosti predchádzajúce sporu Antécédents du litige ..... II - 981

Konanie a návrhy účastníkov konania ..... II - 993

Právny stav ..... II - 995

O prvom žalobnom dôvode založenom na porušení článku 81 ES a článku 2 nariadenia č. 17 ..... II - 997

Tvrdenia účastníkov konania ..... II - 997

Posúdenie Všeobecným súdom ..... II - 998

O druhom žalobnom dôvode založenom na súlade dohôd o partnerstve s podmienkami nariadenia č. 2790/1999 ..... II - 1009

Tvrdenia účastníkov konania ..... II - 1010

Posúdenie Všeobecným súdom ..... II - 1010

O treťom žalobnom dôvode založenom na porušení teórie „essential facilities“ článkami 2 a 3 napadnutého rozhodnutia ..... II - 1015

Tvrdenia účastníkov konania ..... II - 1015

Posúdenie Všeobecným súdom ..... II - 1016

O štvrtom žalobnom dôvode založenom na neuskutočniteľnosti povinností upravených napadnutým rozhodnutím ..... II - 1019

Tvrdenia účastníkov konania ..... II - 1019

Posúdenie Všeobecným súdom ..... II - 1020

O piatom žalobnom dôvode založenom na porušení zásady proporcionality ..... II - 1025

Tvrdenia účastníkov konania ..... II - 1025

Posúdenie Všeobecným súdom ..... II - 1027

O šiestom žalobnom dôvode založenom na rozporoch existujúcich medzi výrokom a odôvodnením napadnutého rozhodnutia ..... II - 1033

Tvrdenia účastníkov konania ..... II - 1033

Posúdenie Všeobecným súdom ..... II - 1034

O trovách ..... II - 1035